

ព្រះគ្រូវិមលប្បញ្ញា អ៊ុំ ស៊ីន

ព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា ជួន ណាត

គិហិបតិបត្តិ

Gihi-Patipatti

ភ្នំពេញ

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

ព.ស. ២៥៤១

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

សំរាប់ចែកចាយឥតប្រាក់

ក្រុមប្រធានសង្ខេប

និង

គម្រោងសង្ខេប

ព្រះគ្រូវិមលប្បញ្ញា ឆី ឆីរ អាចារ្យព្រះរាជបណ្ឌិតលីយ កម្ពុជា

និង

ព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា ជួន ណាត ចាងហ្វាងរងសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់

បានប្រែចេញពីកម្រិតបាលីទាំងពួង

គណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងសម្តេចព្រះសង្ឃនាយកទាំងពីរគណៈបានអនុញ្ញាតហើយ

TRAYPRANAMA SANKHEPA

GIHIVINAY SANKHEPA

MORCEAUX CHOISIS TRADUITS DU PALI

PAR

PREAH KURU VIMALAPAÑÑA OUM - SOU

Achar à la Bibliothèque Royale

et

PREAH GURU SANGHASATTHA CHUON - NATH

Sous- Directeur de l'Ecole Supérieure de Pali

Cette Publication a reçu l'approbation du Conseil des

Ministres et des deux Chefs de Secte

មាតិកា

	ទំព័រ
និរទេសកថា	ក
សេចក្តីបញ្ជាក់	ខ
សេចក្តីបញ្ចូលថែម	គ
អារម្ភកថា	ង

ប្រែក្រាបប្រធាន

រតនត្ថយបូជាំ	១
ពុទ្ធរតនប្បណាម	២
ធម្មរតនប្បណាម	៧
សង្ឃរតនប្បណាម	១១
រតនប្បណាមបែបសង្ខេប	១៧
នមស្ការយ៉ាងសង្ខេប	២០
សុភមង្គលកថា	២៤
សច្ចកិរិយា	២៦

គហិនិយមសង្ខេប

បុព្វភាគបដិបត្តិ	២៩
ឧបាសកនិទ្ទេស	៣៦
វិធីសមាទាននិច្ចសីល	៤៣
វិធីសមាទានឧបោសថសីល	៤៩

ឯករដ្ឋសមាទាន	៥៥
អង្គនៃនិច្ចសីល	៦០
អង្គនៃឧបោសថសីល	៦២
ឧបោសថកាលសង្ខេប	៦៤
ភាវេត្យកិច្ច	៦៧
អកុសលកម្មបថ	៧២
កុសលកម្មបថ	៧៦
បត្តិទានគាថា (យំ កិញ្ចិ)	៧៨
បត្តិទានគាថា (យា ទេវតា)	៨១
សុខាភិយាចនគាថាសង្ខេប	៨៤
បរិត្តភាសនាយាចនគាថា	៨៥
ទេវតាបកាសនគាថា	៨៦
ធម្មទេសនាយាចនគាថា	៨៧
វិធីវេរភក្ត្រ និង បច្ច័យផ្សេងៗ	៩១

សេចក្តីបញ្ជាក់

សៀវភៅ 《គិហិបដិបត្តិ》 នេះ ជាស្នាដៃព្រះហស្តរបស់ព្រះ គ្រូវិមលប្បញ្ញា អំ សិវ អាចារ្យផ្ទៀងធម៌ នៅព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា និង ព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា ជួន ណាត ចាងហ្វាងរងសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ប្រែនិង រៀបរៀង ហើយព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា និងពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យបានបោះ ពុម្ពផ្សាយជាបន្តបន្ទាប់ តាំងពីឆ្នាំ ១៩២៧ រៀងមក ដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង សម្តេចព្រះសង្ឃនាយកទាំងពីរគណៈបានយល់ព្រមផង ។

ការបោះពុម្ពឡើងវិញនៃគិហិបដិបត្តិនេះ គឺ ដើម្បីថែរក្សាស្នាដៃ អក្សរសាស្ត្រពុទ្ធសាសនា របស់បុព្វបុរសខ្មែរអោយបានគង់វង្ស និងរីកចម្រើន ផង ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការប្រើប្រាស់របស់ពុទ្ធសាសនិកជនផង ។

ម្យ៉ាងទៀត ការបោះពុម្ពឡើងវិញនេះ ធ្វើឡើងដោយការចម្លង រៀបរៀងឃ្លា និងទំព័រជាថ្មី តាមកម្មវិធីកុំព្យូទ័រអក្សរខ្មែរ ដោយយក គិហិបដិបត្តិ ដែលជាច្បាប់បោះពុម្ពលើកទី ២២ ឆ្នាំ ១៩៧២ របស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យពីមុន ធ្វើជាកំរិតរាប់ចម្លង និងបោះពុម្ពផ្សាយ ដោយបាន រក្សាទុកខ្លឹមសារដើមទាំងស្រុង ។

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ សូមអភ័យទោសជាមុន ចំពោះកង្វះខាត ផ្សេងៗ ដែលអាចនឹងកើតមានដោយអចេតនា ក្នុងការចម្លង និងបោះពុម្ព ឡើងវិញនេះ ។

ភ្នំពេញ, ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៧
ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

សេចក្តីបញ្ចូលថែម

សៀវភៅនេះ កាលដែលបោះពុម្ពក្នុងលើកទី១ និងលើកទី២ មានសទ្ទានុក្រមនៅខាងចុង ។ ដល់មកបោះពុម្ពលើកទី៣ ទី៤ ទី៥ ទី៦ ជាដើមតទៅនេះ យើងបានបញ្ចូលធម៌ឯទៀតខ្លះបន្ថែមឡើងទៀត ដើម្បី បំពេញកិច្ចរបស់ឧបាសក ឧបាសិកាឱ្យចម្រើនឡើង ។

ឯធម៌ដែលបន្ថែមទៀតដូច្នោះ គឺ :

បានយក ឧបាសកនិទ្ទេស ជារបស់លោកព្រះគ្រូសង្ឃវិជ្ជា **ហួត ភាត** អាចារ្យបង្រៀនសំស្ក្រឹត នៅសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ប្រែនិងរៀបរៀង មកបន្ថែមត្រង់ចន្លោះនៃ បុព្វភាគប្បដិបត្តិ និង វិធីសមាទាននិច្ចសីល,

បានយក បត្តិទានគាថា សម្រាប់ចែកផល ព្រមទាំងសុខាភិយា- ចនគាថា និង បរិត្តភាសនាយាចនគាថា ព្រមទាំងទេវតាបកាសនគាថា របស់ លោកព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា **ជួន ណាត** ចាងហ្វាងរងសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ប្រែនិងរៀបរៀង មកដាក់ខាងចុងបន្ទាប់ បត្តិទានគាថា ទី១ មុន គឺដាក់ បន្ទាប់ធម៌ យំ កិញ្ចី ... ។

បានយក ធម្មទេសនាយាចនគាថា ព្រមទាំងសេចក្តីសម្រាយ ជា ពាក្យកាព្យរបស់ឧកញ៉ាសុត្តន្តប្រឹជា **ឥន្ទ** មកដាក់ជាបន្ទាប់អំពី បរិត្តភាសនា- យាចនគាថា ។

បានយក របៀបវិធីវេរចតុប្បថ្ម័យ ជារបស់លោកព្រះគ្រូវិមល- ប្បញ្ញា **អ៊ុំ ស៊ីវ** អាចារ្យនៅព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា ប្រែនិងរៀបរៀង

ដែលព្រះរាជបណ្ណាល័យ បានបោះពុម្ពក្នុងសៀវភៅកម្ពុជសុរិយាខ្មែរទី ១ ក្នុង
ឆ្នាំទី ២ គឺឆ្នាំ ១៩២៧ និងឆ្នាំ ១៩២៨ មកដាក់ជាបន្ទាប់តំរូវ ធម្មទេសនា-
យាចនគាថា គឺដាក់ត្រង់កន្លែងសទ្ទានុក្រម ។ ឯសទ្ទានុក្រមក្នុងសៀវភៅ
បោះពុម្ពលើកទី៣ ទី៤ ទី៥ ទី៦ ជាដើមតទៅនេះ មិនមានឡើយ ព្រោះយល់
ឃើញថា បើទុកឱ្យមានសទ្ទានុក្រមផង ក៏នឹងទៅជាសៀវភៅក្រាស់ពេក
ក្រែងចម្រើនថ្លៃថែមទៀត ។

បោះពុម្ពលើកក្រោយនេះ បានរៀបរៀបបាលីឱ្យមានឃ្លារបះ
ស្រឡះស្រលាំងលើកមុនៗ ។

ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

អារម្ភកថា

ដែលនឹងកើតឡើងជាសៀវភៅនេះ គឺកើតឡើងដោយលោក
 អ្នកឧកញ៉ាមេត្រីភូធរ **បុណ្ណចន្ទ-បន្ទល** ចៅហ្វាយស្រុកកៀនស្វាយ ជា
 អ្នកគិតផ្ដើមឡើង ព្រោះលោកមានសេចក្ដីប្រារព្ធដល់គុណមាតាបិតារបស់
 លោក ដែលជាអ្នកមានគុណខ្ពង់ខ្ពស់ដល់លោក នឹងរករបស់អ្វីជាបដិការឱ្យ
 ត្រឹមស្មើនឹងគុណនោះមិនមាន ក៏ឃើញតែព្រះធម៌ផ្ដែវិសេសទើបស្មើបាន
 ហើយលោកក៏បានទៅពីង ម៉ាដីម៉ូអាហ៊ីរូល **ការប៉ូឡែស** ជាអ្នករក្សា
 ហោព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា សុំឱ្យជួយឧបត្ថម្ភទំនុកបម្រុងក្នុងការចាត់
 ចែងរៀបរៀងធ្វើជាសៀវភៅនេះឡើង ព្រមទាំងបោះពុម្ពផង ដើម្បីនឹង
 ចែកជូនសៀវភៅនេះដល់លោកអ្នកសប្បុរសទាំងឡាយ ដែលជាពុទ្ធបរិស័ទ
 ក្នុងពុទ្ធសាសនមណ្ឌល ជាធម្មទាន ឬធម្មបណ្ណាការក្នុងឱកាសបុណ្យបញ្ចុះ
 ធាតុមាតាបិតារបស់លោកនោះ, ម៉ាដីម៉ូអាហ៊ីរូល ការប៉ូឡែស ក៏បានទទួល
 ជួយសង្គ្រោះក្នុងការនេះដោយសេចក្ដីសោមនស្សស្មោះសរ ហើយបាននិមន្ត
 លោកព្រះគ្រូវិមលប្បញ្ញា **វិរុំ សិរុំ** អាចារ្យព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា និង
 លោកព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា **ជួន ណាត** អាចារ្យសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ឱ្យរៀប
 រៀងសេចក្ដីធម៌ក្នុងសៀវភៅនេះ, លោកទាំងពីររូបក៏បានទទួលភារៈជាអ្នក
 រៀបរៀងតាមសេចក្ដីនិមន្តរបស់ម៉ាដីម៉ូអាហ៊ីរូល ការប៉ូឡែស, លុះរៀប
 រៀងស្រេចហើយ ក៏បានប្រគេនលោកព្រះគ្រូមហាវិមលធម្ម **ថោង** ចាង
 ហ្វាងសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់ ឱ្យលោកពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ឱ្យ, លោកក៏បានពិនិត្យ

មើលរួចហើយ យល់ឃើញថាត្រឹមត្រូវតាមគម្ពីរទាំងពួង ឥតមានទាស់ដោយ សេចក្តីឯណាមួយឡើយ ។

សេចក្តីនៃធម៌ក្នុងសៀវភៅនេះ ចែកជាពីរផ្នែក គឺផ្នែកទី ១ ខាង ដើម ដែលហៅថា ត្រៃប្រណាមសង្ខេប ជាធម៌ដែលលោកព្រះគ្រូវិមល- ប្បញ្ញា រៀបរៀង, ផ្នែកទី ២ ដែលហៅថា គិហិនិយសង្ខេប លើកលែងតែ ឧបោសថកាល និង ភាវេតព្វកិច្ចចេញ ជាធម៌ដែលលោកព្រះគ្រូសង្ឃសត្វា រៀបរៀង, ឯឧបោសថកាល និង ភាវេតព្វកិច្ចនោះ ជាធម៌ដែលលោកព្រះ គ្រូវិមលប្បញ្ញារៀបរៀង, បានរូបរួមធម៌ទាំងពីរផ្នែកចូលជាមួយគ្នាជា សៀវភៅ ១ ឱ្យឈ្មោះថា “គិហិបដិបត្តិ” ។

ដោយអំណាចធម្មទានានិសង្សនេះ សូមផ្សាយបុព្វរាសីដល់ពុទ្ធ- សាសនិកជនទាំងឡាយ ចូរឱ្យបានប្រកបដោយសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន គ្រប់ប្រការ ឱ្យបានសព្វៗកាលទៅហោង ។

ព្រឹត្តិប្រណាមសទ្ធចប

ប្រែចេញពីគម្ពីរបាលីទាំងឡាយ មានគម្ពីរអាទិកម្មទសវត្ថុជាដើម

ព្រះគ្រូវិមលប្បញ្ញា អំរុំ ស៊ីវ

អាចារ្យផ្ទៀងធម៌នៅព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា ប្រែ

ត្រៃប្រណាម

អ្នកឯណាមួយដែលជាអ្នកមានបសាទសទ្ធា គឺសេចក្តីជ្រះថ្លាជឿ
 គុណព្រះរតនត្រ័យ ប្រកបដោយឧស្សន្ទកុសលចេតនា គឺចេតនាជាកុសល
 កើតឡើងប្រាថ្នាប្រារព្ធដើម្បីនមស្ការថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រ័យនោះ កាលមុន
 នឹងនមស្ការថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រ័យ បើមានគ្រឿងសក្ការៈអ្វីគួរនឹងបូជា ដែល
 ខ្លួនបម្រុងទុកនឹងបូជាព្រះរតនត្រ័យនោះ គប្បីសូរ្យបញ្ចេញរថិភេទជាបាលី
 ព្រមទាំងសេចក្តីសម្រាយថ្វាយបូជាព្រះរតនត្រ័យ តាមកម្លាំងចេតនាដែល
 ជ្រះថ្លានោះចុះ ។

រតនគ្គយបូជា

ថ្វាយគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះរតនត្រ័យ

ឥមេហិ ធិបត្តូចាទិសក្ការេហិ ពុទ្ធិ អភិបូជយាមិ
មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ធិយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ ។

ឥមេហិ ធិបត្តូចាទិសក្ការេហិ ធម្មំ អភិបូជយាមិ
មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ធិយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ ។

ឥមេហិ ធិបត្តូចាទិសក្ការេហិ សង្ឃំ អភិបូជយាមិ
មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ធិយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ^(*) ។

ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះ
សង្ឃជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿងសក្ការៈទាំងឡាយ មានទៀននិងធូបជាដើមនេះ
ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់អ្នកដ៏មាន
គុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើមផង ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាផង អស់កាល
ជាអង្វែងទៅហោង ។

(*)សូត្រយ៉ាងខ្លី រួមគ្នាទាំង ៣ មេ ជាមួយគ្នាថា «ឥមេហិ ទីបត្តូចាទិសក្ការេហិ
ពុទ្ធិ ធម្មំ សង្ឃំ អភិបូជយាមិ មាតាបិតាទីនំ គុណវន្តានញ មយ្ហញ ធិយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ» ដូច្នោះក៏បាន ។

ពុទ្ធពរកម្មប្បណាម

ថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធពរកម្ម:

នមោ តស្ស

ភកិវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ប្រែថា វិកិរិយានមស្ការថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹង
នូវញោយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានគ្រូអាចារ្យណា
ប្រដៅព្រះអង្គឡើយ ។

សូធុបាលី ៣ ចប់ សម្រាយតែ ១ ចប់ក៏បាន

យោ សន្និសិដ្ឋោ វរពោធិមូលេ
មារំ សសេនំ មហតី វិជេយ្យា⁽¹⁾
សម្ពោធិមាកច្ចិ អនន្តញ្ញាលោ
លោកុត្តមោ តំ បនមាមិ ពុទ្ធិ ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គឯណា ទ្រង់គង់ចម្រើននូវព្រះអាណា-
បានស្សតិកម្មដ្ឋាន លើរតនបល្ល័ង្កក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ បានផ្កាញ់
នូវមារាធិរាជ ព្រមទាំងសេនាដ៏ច្រើន ហើយទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវសម្មាសម្ពោធិ-

---

(1) ដែលធ្លាប់សូធុរៀងមកថា 《វិជ្ជយោ》 តែបានពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅឃើញ
ថា 《វិជេយ្យា》 ទើបត្រឹមត្រូវ, ត្រូវប្រែដូច 《វិជិត្វា》 ឬ 《វិជេត្វា》 ។

ញាណ មានប្រាជ្ញារកទីបំផុតគ្មាន ព្រះអង្គប្រសើរជាងសត្វលោក ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ដោយគោរព ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមស្ការព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដូចសេចក្តីខាងលើនេះ គឺនមស្ការដោយ
សង្ខេប មិនបានញែកកាលចេញជា ៣ ឡើយ, បើនមស្ការដោយពិស្តារវិញ
ទើបញែកកាលចេញជា ៣ ដូចសេចក្តីខាងក្រោមនេះ :

យេ ច ពុទ្ធា អតីតា ច យេ ច ពុទ្ធា អនាគតា

បច្ចុប្បន្នា ច យេ ពុទ្ធា អហំ វន្តាមិ សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គឯណា ដែលបានត្រាស់ជា
ព្រះពុទ្ធនិព្វានកន្លងទៅហើយក្តី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គឯណា ដែល
នឹងបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធក្នុងកាលខាងមុខក្តី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយអង្គ
ឯណា ដែលបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធក្នុងភព្រះកល្យាននេះក្តី ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាប
ថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយនោះ គ្រប់កាលទាំងពួង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

រួចហើយគប្បីតាំងចិត្តរព្វកដល់ពុទ្ធកុណទាំង ១០ ព្រះនាម

ដោយបង្កោនកាយវាចាថា

ឥតិបិ សោ ភក្កវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណា-
សម្បជ្ជោ សុតតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ

សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភក្ខវាតិ ។

ប្រែថា ឥតិមិ សោ ភក្ខវា អរហំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
អង្គនោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសីកសត្រូវ ពោលគឺ
កិលេស ព្រមទាំងវាសនា គឺកាយបយោគ និងវចីបយោគ,

សម្មាសម្ពុទ្ធា ទ្រង់ព្រះនាមថា សម្មាសម្ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គ
ត្រាស់ដឹងនូវញោយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានគ្រូ
អាចារ្យណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ,

វិជ្ជាចរណសម្មុទ្ធា ទ្រង់ព្រះនាមថា វិជ្ជាចរណសម្មុទ្ធា
ព្រោះព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា ៣ និងវិជ្ជា ៨ និងចរណៈ ១៥,

សុគតោ ទ្រង់ព្រះនាមថា សុគតោ ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរល្អ
យាងទៅកាន់សុន្ទរស្ថាន គឺអមតមហានិព្វាន,

លោកវិទូ ទ្រង់ព្រះនាមថា លោកវិទូ ព្រោះព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់នូវត្រៃលោក,

អនុត្តរោ ទ្រង់ព្រះនាមថា អនុត្តរោ ព្រោះព្រះអង្គប្រសើរ
ដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន,

បុរិសទម្មសារថិ ទ្រង់ព្រះនាមថា បុរិសទម្មសារថិ ព្រោះព្រះ
អង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលមានឧបនិស្ស័យគួរនឹងទូន្មានបាន,

សត្តា ទេវមនុស្សានំ ទ្រង់ព្រះនាមថា សត្តា ទេវមនុស្សានំ
ព្រោះព្រះអង្គជាសាស្តាចារ្យនៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ,

ពុទ្ធា ទ្រង់ព្រះនាមថា ពុទ្ធា ព្រោះព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវចតុរា-
រិយសច្ច ហើយញ្ចាំងអ្នកដទៃឱ្យត្រាស់ដឹងផង,

ភគវា ទ្រង់ព្រះនាមថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរទៅ
កាន់ត្រៃភពខ្លាក់ចោលហើយ គឺថាព្រះអង្គមិនត្រឡប់កើតទៀតឡើយ ។

រព្វកដល់ពុទ្ធកុណរួចហើយ គប្បីប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួន

ដោយពាក្យសច្ចៈថា

នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ ពុទ្ធា មេ សរណំ វំ

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ មេ ជយមដ្ឋលំ ។

ប្រែថា នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ វត្ថុដទៃជាទីពឹងទីរព្វកនៃ
ខ្ញុំព្រះករុណាមិនមានឡើយ,

ពុទ្ធា មេ សរណំ វំ មានតែព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ជាទីពឹងទីរព្វក
ដ៏ប្រសើររបស់ខ្ញុំព្រះករុណា,

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ មេ ជយមដ្ឋលំ សូមសិរី
សួស្តីជយមង្គល ចូរមានដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ដោយកិរិយាពោលនូវពាក្យសច្ចៈ
នេះ ។

ប្តេជ្ញាដូច្នោះហើយ គប្បីសូរ្យសូមខមាទោសនឹង

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ថា

ឧត្តមជ្ជេន វន្ទេហំ ចានបំសុំ វុត្តមំ

ពុទ្ធលោ យោ ខលិតោ ទោសោ ពុទ្ធា ខមតុ តំ មមំ ។

ប្រែថា ឧត្តមជ្ជេន វន្ទេហាំ ចានបំសុំ វត្តមំ ខ្ញុំព្រះ
 ករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវល្អងធូលីព្រះបាទនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរខ្ពង់
 ខ្ពស់ ដោយអរយវៈដ៏ឧត្តមគឺត្បូង,

ពុទ្ធធោ យោ ខលិតោ គោសោ ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះ
 ករុណាធ្វើឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ហើយក្នុងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់,

ពុទ្ធធោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់អត់នូវទោសនោះ
 ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ធម្មរតនប្បណាម

ថ្វាយបង្គំព្រះធម្មរតនៈ

អដ្ឋង្គិការិយបថោ⁽¹⁾ ជនានំ
 មោក្ខប្បវេសាយ ឧដ្ឋ⁽²⁾ ច មគ្គោ
 ធម្មោ អយំ សន្តិករោ បណ្ឌិតោ
 និយ្យានិកោ តំ បនមាមិ ធម្មំ ។

ប្រែថា ព្រះសទ្ធម្មវណ្ណ ជាធម៌ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
 ជាគន្លងដំណើរនៃព្រះអរិយបុគ្គលជាម្ចាស់ ជាផ្លូវដ៏ត្រង់ក្នុងកិរិយាញ៉ាំងជន
 ដែលប្រាថ្នានូវព្រះនិព្វានឱ្យចូលទៅកាន់ព្រះនិព្វានបាន ព្រះធម៌នេះជាធម៌ធ្វើឱ្យ
 ត្រជាក់រំងាប់បង់នូវភ្លើងទុក្ខភ្លើងកិលេស ជាធម៌ដ៏ឧត្តម ជាគុណញ៉ាំងសត្វ
 ឱ្យចេញចាកសង្សារទុក្ខ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសទ្ធម្មនោះ
 ដោយគោរព ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

- (1) ដែលធ្លាប់សូត្ររៀងមកថា « អដ្ឋង្គិកោ អរិយបថោ » តែបានផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅ
 ឃើញថា « អដ្ឋង្គិការិយបថោ » ទើបត្រឹមត្រូវតាមធន្តរបស់គាថា នៅតែ
 កាត់បទប្រែថា « អដ្ឋង្គិកោ អរិយបថោ » ដូចដែល ។
- (2) ក្នុងសៀវភៅបោះពុម្ពអក្សរសីហឡៈ (អក្សរអ្នកលង្កាទ្វីប) ថា « មោក្ខប្ប-
 វេសាយុដុកោ ច មគ្គោ » គង់មានសេចក្តីត្រូវគ្នានឹងបាលីក្នុងទីនេះដែរ ។

នមស្ការដល់ព្រះសង្ឃមួយរូបសេចក្តីខាងលើនេះ គឺនមស្ការដោយសង្ខេប មិនបានញែកកាលចេញជា ៣ ឡើយ, បើនមស្ការដោយពិស្តារវិញ ទើបញែកកាលចេញជា ៣ ដូចសេចក្តីខាងក្រោមនេះ :

យេ ច ធម្មា អតីតា ច យេ ច ធម្មា អនាគតា

បច្ចុប្បន្នា ច យេ ធម្មា អហំ វន្តាមិ សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលនិព្វានកន្លងទៅហើយក្តី ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងមានមកក្នុងកាលខាងមុខក្តី ព្រះធម៌ទាំងឡាយឯណា ដែលជាធម៌របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ប្រតិស្ឋានទុកក្នុងកាលសព្វថ្ងៃនេះក្តី ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ទាំងឡាយនោះ គ្រប់កាលទាំងពួង ។

រួចហើយ គប្បីតាំងចិត្តរព្វកដល់ធម្មគុណ

ដោយបង្កោនកាយវាចាថា

ស្វាគ្វាតោ ភកវតា ធម្មោ សន្និដ្ឋិកោ អកាលិកោ
ឯហិបស្សិកោ ឱបនយិកោ បច្ចុត្តំ វេទិតញោ វិញ្ញហិតិ ។

ប្រែថា ស្វាគ្វាតោ ភកវតា ធម្មោ ព្រះបរិយត្តិធម៌ គឺព្រះត្រៃបិដក ជាធម៌គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយដោយល្អ (ធម្មោ ព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌មាន៩ ប្រការ គឺមគ្គ៤ ផល៤ និព្វាន១),

សន្និដ្ឋិកោ ជាធម៌គឺព្រះអរិយបុគ្គលទាំងពួងដឹងពិតឃើញពិត ដោយបច្ចុវេក្ខណញ្ញាណ គឺថានឹងបានដឹងដោយស្តាប់ ដោយជឿបុគ្គលដទៃ

នោះៗក៏ទេ គឺឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង,

អកាលិកោ ជាធម៌ឱ្យនូវផលមិនរង់ចាំកាល គឺថាកាលបើ
ព្រះអរិយមគ្គកើតឡើងហើយ ព្រះអរិយផលក៏កើតក្នុងលំដាប់គ្នា មិនបាន
យឺតយូរឡើយ,

ឯហិបស្សិកោ ជាធម៌គួរដល់ឯហិបស្សវិធី គឺថាបើព្រះ
អរិយបុគ្គលដែលបានសម្រេចមគ្គផលហើយ ក៏គួរនឹងហៅបុគ្គលដទៃឱ្យចូល
មកមើលបាន,

ឱបនយិកោ ជាធម៌គឺព្រះអរិយបុគ្គលគប្បីបង្ហាញចូលមកទុក
ក្នុងខ្លួន ដោយអំណាចនៃភាវនា,

បច្ចុត្ថំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិ ជាធម៌គឺអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ
មានឧត្តដិតញ្ញបុគ្គលជាដើម គប្បីដឹង គប្បីឃើញច្បាស់ក្នុងចិត្តនៃខ្លួន ។

រព្វកដល់ព្រះធម្មគុណដូច្នោះរួចហើយ

គប្បីប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួន ដោយពាក្យសច្ចៈថា

នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ ធម្មោ មេ សរណំ វំ

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ មេ ជយមដ្ឋុលំ ។

ប្រែថា នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ វត្ថុដទៃជាទីពឹងទីរព្វកនៃខ្ញុំ
ព្រះករុណាមិនមានឡើយ,

ធម្មោ មេ សរណំ វំ មានតែព្រះធម៌ជាម្ចាស់ ជាទីពឹងទីរព្វក

ដ៏ប្រសើររបស់ខ្ញុំព្រះករុណា,

ឯតេន សច្ចវជ្ជេន ហោតុ មេ ជយមដ្ឋលំ សូមសិរី
សួស្តីជយមង្គលច្បូរមានដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ដោយកិរិយាពោលនូវពាក្យសច្ចៈ
នេះ ។

ប្តេជ្ញាខ្លួនដូច្នោះរួចហើយ

គប្បីសូធារសូមខមាទោសនឹងព្រះធម៌ជាម្ចាស់ថា

ឧត្តមជ្ឈេន វន្ទេហំ ធម្មញ្ច ទុរិទំ⁽¹⁾ វំ

ធម្មេ យោ ខលិតោ ទោសោ ធម្មោ ខមតុ តំ មមំ ។

ប្រែថា ឧត្តមជ្ឈេន វន្ទេហំ ធម្មញ្ច ទុរិទំ វំ ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរមានពីរប្រការ គឺព្រះបរិយត្តិធម៌
និងព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌ ដោយអរយវៈដ៏ខត្តមគឺត្បូង,

ធម្មេ យោ ខលិតោ ទោសោ ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះ
ករុណាធ្វើឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ហើយក្នុងព្រះធម៌ជាម្ចាស់,

ធម្មោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះធម៌ជាម្ចាស់អត់នូវទោសនោះ
ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

---

(1) ក្នុងសៀវភៅបោះពុម្ពអក្សរសីហឡៈ (អក្សរអ្នកលង្កាថ្មីប) ថា «តិរិទំ» សំដៅ
សេចក្តីចំពោះព្រះធម៌បីយ៉ាងគឺ ព្រះបរិយត្តិធម៌, បដិបត្តិធម៌ និងបដិវេធធម៌ ។

សង្ខារតនប្បណាម

ថ្វាយបង្គំព្រះសង្ឃរកនៈ

សង្ខារ វិសុទ្ធា វរទត្តិណោយ្យា
សន្តិទ្ធិយោ សព្វមលប្បហីនោ
តុណោហិណេកេហិ សមិទ្ធិបត្តោ
អនាសវោ តំ បនមាមិ សង្ឃំ ។

ប្រែថា ព្រះអរិយសង្ឃរាជណាដ៏បរិសុទ្ធវិសេស ជាទក្ខិណេយ្យ-
បុគ្គលដ៏ប្រសើរ មានឥន្ទ្រិយ៍រំងាប់ហើយ មានមន្ទិលគឺវាគាទិក្ខិលេសទាំងពួង
បន្ទាត់បង់ហើយ ជាព្រះសង្ឃដល់ហើយនូវកិរិយាសម្រេចដោយគុណទាំង-
ឡាយដ៏ច្រើន ជាព្រះសង្ឃមានអាសវធម៌មិនមាន គឺថាជាព្រះខីណាស្រព
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះអរិយសង្ឃនោះ ដោយគោរព ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមស្ការដល់ព្រះអរិយសង្ឃដូចសេចក្តីខាងលើនេះ គឺនមស្ការ
ដោយសង្ខេប មិនបានញែកកាលចេញជា ៣ ឡើយ, បើនមស្ការដោយពិស្តារ
វិញ ទើបញែកកាលចេញជា ៣ ដូចសេចក្តីខាងក្រោមនេះ :

យេ ច សង្ឃា អតីតា ច យេ ច សង្ឃា អនាគតា
បច្ចុប្បន្នា ច យេ សង្ឃា អហំ វន្ទាមិ សព្វទា ។

ប្រែថា ព្រះសង្ឃទាំងឡាយឯណា ដែលជាព្រះសង្ឃបាន
 សម្រេចមគ្គនិងផលកន្លងទៅហើយក្តី ព្រះសង្ឃទាំងឡាយឯណា ដែលជា
 ព្រះសង្ឃនឹងបានសម្រេចមគ្គនិងផលក្នុងកាលខាងមុខក្តី ព្រះសង្ឃទាំង-
 ឡាយឯណា ដែលជាព្រះសង្ឃបានសម្រេចមគ្គនិងផល ក្នុងកាលជាបច្ចុប្បន្ន
 នេះក្តី ខ្ញុំព្រះករុណាសូមក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះសង្ឃទាំងឡាយនោះ គ្រប់
 កាលទាំងពួង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

រួចហើយគប្បីតាំងចិត្តរព្វកដល់សង្ឃគុណ
 ដោយបង្កោនកាយវាចាថា

សុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
 ឧដុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
 ញាយបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
 សាមីចិបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ

យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ឯស ភកវតោ
 សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ទត្តិណេយ្យោ
 អញ្ញុលិកវណិយោ អនុត្តរំ បុញ្ញកេត្តំ លោកស្សាតិ ។

ប្រែថា សុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
 ព្រះសង្ឃជាសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃ គឺ
 ប្រតិបត្តិតាមគន្លងព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌,

ឧដុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃជា
សាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិដោយត្រង់ គឺប្រតិបត្តិជាមជ្ឈិម-
ប្បដិបទា,

ញាយបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃ
ជាសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវព្រះនិព្វាន
ជាស្ថានក្សេមផុតចាកទុក្ខទាំងពួង,

សាមិចិបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃ
ជាសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិដ៏សមគួរដល់សាមិចិកម្ម គឺ
ប្រតិបត្តិគួរដល់សីល សមាធិ បញ្ញា,

យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុតានិ ព្រះសង្ឃឯណា បើរាប់ជាគូនៃ
បុរសទាំងឡាយមាន ៤ គូ គឺព្រះសង្ឃដែលបានសម្រេចនូវសោតាបត្តិមគ្គ
និងសោតាបត្តិផលជាគូ ១ សកទាគាមិមគ្គ និងសកទាគាមិផលជាគូ ១
អនាគាមិមគ្គ និងអនាគាមិផលជាគូ ១ អរហត្តមគ្គ និងអរហត្តផលជាគូ ១,

អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា បើរាប់រៀងជាបុរសបុគ្គលមាន ៨ គឺព្រះ
សង្ឃដែលបានសម្រេចនូវសោតាបត្តិមគ្គ ១ សោតាបត្តិផល ១ សកទា-
គាមិមគ្គ ១ សកទាគាមិផល ១ អនាគាមិមគ្គ ១ អនាគាមិផល ១ អរហត្តមគ្គ
១ អរហត្តផល ១,

ឯស ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ព្រះសង្ឃទាំងនោះ ជា
សង្ឃសាវកនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ,

អាហុនេយ្យោ លោកគួរទទួលនូវចតុប្បវ្វ័យ ដែលបុគ្គល

ឧទ្ទិសចំពោះអ្នកមានសីល ហើយនាំមកអំពីចម្ងាយបង្កោនចូលមកបូជា,

ចាហុនេយ្យោ លោកគួរទទួលនូវអាគន្តកទាន គឺទានដែល
បុគ្គលតាក់តែងដើម្បីញាតិ និងមិត្តដែលមកអំពីទិសផ្សេងៗ ហើយបង្កោន
ចូលមកបូជា,

ទត្តិលោយ្យោ លោកគួរទទួលនូវទានដែលបុគ្គលជឿនូវកម្ម
និងផលនៃកម្ម ហើយបូជា,

អញ្ញាលិករណីយោ លោកគួរដល់អញ្ញាលីកម្មដែលសត្វលោក
គប្បីធ្វើ,

អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស លោកជាបុញ្ញក្ខេត្ត គឺជាទី
ដុះឡើងនៃពូជគឺបុណ្យនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រែកលែងជាងគ្មាន ។

រព្វកដល់សង្ឃគុណដូច្នោះរួចហើយ

គប្បីប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួន ដោយពាក្យសច្ចៈថា

នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ សង្ឃោ មេ សរណំ វរំ

ឯតេន សច្ចរដ្ឋេន ហោតុ មេ ជយមង្គលំ ។

ប្រែថា នត្ថិ មេ សរណំ អញ្ញំ វត្ថុដទៃជាទីពឹងទីរព្វកនៃខ្ញុំ
ព្រះករុណាមិនមានឡើយ,

សង្ឃោ មេ សរណំ វរំ មានតែព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ជាទីពឹង
ទីរព្វកដ៏ប្រសើររបស់ខ្ញុំព្រះករុណា,

ឯតេន សច្ចវន្តេន ហោតុ មេ ជយមង្គលំ សូមសិរី
ស្លឹកជ័យមង្គល ចូរមានដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ដោយកិរិយាពោលនូវពាក្យសច្ចៈ
នេះ ។

ប្តេជ្ញាខ្លួនដូច្នោះរួចហើយ គប្បីសូឡ

សូមខមាទោសនឹងព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ថា

ឧត្តមង្គេន វន្តេហំ សង្ឃញ្ច ទុរិដោត្តមំ

សង្ឃ យោ ខលិតោ ទោសោ សង្ឃោ ខមតុ តំ មមំ

ប្រែថា ឧត្តមង្គេន វន្តេហំ សង្ឃញ្ច ទុរិដោត្តមំ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរមានពីរប្រការគឺ សម្មតិ-
សង្ឃ និងអរិយសង្ឃ ដោយអរយវៈដ៏ឧត្តមគឺត្បូង,

សង្ឃ យោ ខលិតោ ទោសោ ទោសឯណាដែលខ្ញុំព្រះ
ករុណាធ្វើឱ្យភ្លាំងភ្លាត់ហើយក្នុងព្រះសង្ឃជាម្ចាស់,

សង្ឃោ ខមតុ តំ មមំ សូមព្រះសង្ឃជាម្ចាស់អត់នូវទោស
នោះដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

វិធីនមស្តារថ្វាយបង្គំនូវព្រះរតនត្រ័យមិនចំពោះកាល និងថ្វាយ
បង្គំនូវព្រះរតនត្រ័យក្នុងកាលទាំង ៣ និងសេចក្តីរឭកគុណព្រះរតនត្រ័យ និង

ពាក្យប្តេជ្ញាខ្លួនចំពោះព្រះរតនត្រ័យ និងថ្វាយបង្គំសូមខមាទោសចំពោះព្រះ
 រតនត្រ័យទាំង ៥ ន័យ ដែលបានពោលមកហើយក្នុងខាងដើមនោះ ក៏ចប់តែ
 ប៉ុណ្ណោះដោយពិស្តារ ។

អ្នកដែលមានសទ្ធាប្រាថ្នានឹងនមស្ការដល់ព្រះរតនត្រ័យនោះ បើ
 មានពេលឱកាសល្អមនឹងសូត្រនមស្ការទាំង ៣ បទ ឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់
 ដោយសេចក្តីពិស្តារដូចបែបយ៉ាងខាងដើមនោះ ក៏ជាការឧត្តមប្រពៃក្រៃពេក
 តែបើពេលខ្លី មិនអាចនឹងសូត្រឱ្យចប់សព្វគ្រប់បាន ក៏គ្រាន់តែសូត្រសេចក្តី
 រព្វកពុទ្ធកុណ ធម្មកុណ សង្ឃកុណ និងថ្វាយបង្គំ ហើយនិងសូត្រថ្វាយ
 សក្ការបូជា ដោយសេចក្តីសង្ខេបខ្លីៗ ដូចន័យតទៅនេះវិញក៏បាន ។

រតនប្បណាម

បែបសង្ខេប ព្រមទាំងបូជាគ្រឿងសក្ការៈ

ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ ។ ល ។ ពុទ្ធា ភគវាតិ
តំ អរហាទិតុណាសំយុត្តំ ពុទ្ធិំ សិរសា នមាមិ តព្វា ពុទ្ធិំ
ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ។

ប្រែថា ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គ
នោះ ទ្រង់ព្រះនាមថា អរហំ ព្រោះព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសីកសត្រូវ ពោលគឺ
កិលេស ព្រមទាំងវាសនា គឺកាយបយោគ និងវចីបយោគ -ល-,

ភគវា ទ្រង់ព្រះនាមថា ភគវា ព្រោះព្រះអង្គមានដំណើរទៅ
កាន់ត្រៃភពខ្នាក់ចោលហើយ គឺថា ព្រះអង្គមិនត្រឡប់កើតទៀតឡើយ,

តំ អរហាទិតុណាសំយុត្តំ ពុទ្ធិំ សិរសា នមាមិ ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គប្រកបព្រមហើយ
ដោយគុណ មានគុណថា អរហំ ជាដើមនោះ ដោយសិរសាគឺត្បូង,

តព្វា ពុទ្ធិំ ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់នោះ ដោយគ្រឿងសក្ការៈ
ទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ស្វាគ្ហាតោ ភកវតោ ធម្មោ ។ ល ។ វិញ្ញហិតិ តំ
ស្វាគ្ហាតាទិកុណាសំយុត្តំ ធម្មំ សិរសា នមាមិ តព្វា ធម្មំ
ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ។

ប្រែថា ស្វាគ្ហាតោ ភកវតោ ធម្មោ ព្រះបរិយត្តិធម៌ គឺព្រះ
ត្រៃបិដក ជាធម៌គឺព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយដោយល្អ -ល-,

បច្ចុត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញហិ ជាធម៌គឺអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមាន
ឧត្តមជិតញ្ញបុគ្គលជាដើម គប្បីដឹង គប្បីឃើញច្បាស់ក្នុងចិត្តនៃខ្លួន,

តំ ស្វាគ្ហាតាទិកុណាសំយុត្តំ ធម្មំ សិរសា នមាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់ ដ៏ប្រកបព្រមហើយដោយ
គុណ មានគុណថា ស្វាគ្ហាតោ ជាដើមនោះ ដោយសិរសាគឺត្បូង,

តព្វា ធម្មំ ឥមេហិ សក្ការេហិ អភិបូជយាមិ ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់នោះ ដោយគ្រឿងសក្ការៈទាំង
ឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ ។ ល ។
អនុត្តរំ បុញ្ញកេត្តំ លោកស្សាតិ តំ សុបដិបន្នាទិកុណាសំយុត្តំ
សង្ឃំ សិរសា នមាមិ តព្វា សង្ឃំ ឥមេហិ សក្ការេហិ
អភិបូជយាមិ ។

ប្រែថា សុបដិបន្នោ ភកវតោ សាវកសង្ឃោ
ព្រះសង្ឃជាសាវ័កនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃ គឺ
ប្រតិបត្តិតាមគន្លងព្រះនព្វលោកុត្តរធម៌ -ល-,

អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស លោកជាបុញ្ញក្ខេត្ត គឺជាទីដុះ
ឡើងនៃពូជគឺបុណ្យនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រែកលែងជាងគ្មាន,

តំ សុបដិបន្នាទិគុណសំយុត្តំ សង្ឃំ សិរសា នមាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ដ៏ប្រកបព្រមហើយដោយ
គុណ មានគុណថា សុបដិបន្នោ ជាដើមនោះ ដោយសិរសាគឺត្បូង,

តញ្ច សង្ឃំ ឥមេហិ សន្តារេហិ អភិបូជយាមិ ខ្ញុំព្រះ
ករុណា សូមបូជាចំពោះនូវព្រះសង្ឃជាម្ចាស់នោះ ដោយគ្រឿងសក្ការៈទាំង
ឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមស្ការយាងសង្ខេប

នមោ តស្ការហន្តស្ស ភកវន្តស្ស តាទិណោ
 សម្មា សាមំ វ ពុទ្ធស្ស ធម្មេ វិភជ្ជវាទិណោ ។

ប្រែថា នមោ តស្ការហន្តស្ស ភកវន្តស្ស តាទិ-
 ណោ កិរិយានមស្ការថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ជាម្ចាស់នោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏វិសេស ជាបុគ្គលមិនញាប់ញ័រដោយ
 លោកធម៌ទាំង ៨ ឡើយ,

សម្មា សាមំ វ ពុទ្ធស្ស ធម្មេ វិភជ្ជវាទិណោ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ដឹងនូវធម៌ គឺបុគ្គលគប្បីដឹងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គពិត ហើយទ្រង់
 សម្តែងញែកចែកនូវធម៌ទាំងឡាយនោះដល់សព្វសត្វនាំងព្យុង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមោ តស្សេវ ធម្មស្ស និយ្យានិកស្ស វដ្តតោ
 បភេទា នវរិធស្ស ស្វាភ្នាតស្សេវ សច្ចតោ ។

ប្រែថា នមោ តស្សេវ ធម្មស្ស និយ្យានិកស្ស
 វដ្តតោ កិរិយានមស្ការថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះធម៌ជា
 ម្ចាស់នោះ ជាធម៌មានគុណជាទីស្រោចស្រង់នូវសត្វឱ្យចេញចាកវដ្តសង្សារ,
 បភេទា នវរិធស្ស ស្វាភ្នាតស្សេវ សច្ចតោ ជាធម៌

មានប្រភេទ ៩ ប្រការ មានសោតាបត្តិមគ្គជាដើម មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត
ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ សម្តែងទុកមកហើយដោយប្រពៃមែនពិត ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមោ អរិយសង្ឃស្ស សញ្ជិក្ខុតស្ស សត្តុនោ
កិលេសានុសយេ សព្វេ បហានប្បដិបត្តិយា ។

ប្រែថា នមោ អរិយសង្ឃស្ស សញ្ជិក្ខុតស្ស សត្តុនោ
កិរិយានមស្តារថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ត្រូវមានដល់ព្រះអរិយសង្ឃ ជាម្ចាស់
នោះ ជាព្រះសង្ឃកើតហើយក្នុងពួកសាវ័កនៃព្រះសាស្តា,

កិលេសានុសយេ សព្វេ បហានប្បដិបត្តិយា ជាព្រះ
សង្ឃប្រតិបត្តិដើម្បីលះបង់នូវលាមកធម៌ទាំងឡាយទាំងពួង ដែលជាធម៌
រមែងតែងផ្តេកផ្តួលទៅតាមកិលេស ជាគ្រឿងញ៉ាំងចិត្តសន្តាននៃសត្វទាំង
ពួងឱ្យសៅហ្មង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ទមន្តរយ៉ាងសទ្ទេប

វិសុទ្ធករុណាញាលំ ពុទ្ធិ សម្ពុទ្ធបូជិតំ
ធម្មំ សទ្ធម្មសម្ពុតំ វន្តេ សង្ឃំ និវត្តលំ ។
ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់

ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យករុណាដល់សត្វដទៃ គឺថា ទ្រង់បៀតបៀននូវកង
 ទុក្ខ ដែលមានក្នុងសន្តាននៃសត្វដទៃដោយព្រះញាណ ពោលគឺព្រះអរហត្ត-
 មគ្គដ៏ម៉ត់ចត់ស្អាតចាកមន្ទិល គឺភាគាទិក្ខិលេស សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ជា
 ម្ចាស់ គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាហើយ គឺថា ព្រះអង្គសម្តែងហើយ សូមថ្វាយបង្គំនូវ
 ព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ដែលកើតដោយអរិយជាតិព្រោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកមិនមាន
 ដំណើរទៅកាន់ភាវៈទាប គឺកិលេសឡើយ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

នមស្ការយ៉ាងសង្ខេប

នមេ ពុទ្ធិ កិលោកក្តំ ញោយ្យសាគរចារកុំ
 ភវាភវករំ ធម្មំ កលាញ កុលាសាគរំ ។
 ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះ
 អង្គជាបុគ្គលប្រសើរលើសសត្វក្នុងត្រៃលោក ព្រះអង្គមានញាណគឺគុណ
 សម្រាប់ដឹងនូវញោយ្យធម៌ទាំងពួងដ៏ជ្រាលជ្រៅ បីដូចជាសាគរធំ ព្រះអង្គមាន
 ដំណើរទៅដល់ហើយនូវត្រើយសាគរ គឺញាណនៃព្រះអង្គផង ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះធម៌ជាម្ចាស់ គឺគុណសម្រាប់ទ្រទ្រង់នូវសត្វទាំងឡាយ
 ដែលជាអ្នកប្រតិបត្តិដ៏សមគួរ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាជា
 ម្ចាស់ មិនឱ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុងអបាយភូមិទាំងឡាយផង,

ភវាភវករំ ជាគុណតែងធ្វើនូវកម្មភព គឺកុសលាកុសល-
 ចេតនា ២៩ មានកុសលចេតនាជាដើម និងឧបបត្តិភព គឺភពទាំង ៩ មាន
 កាមភពជាដើម ដែលកើតអំពីបច្ច័យ គឺកម្មភពឱ្យវិនាសសាបសូន្យទៅផង ខ្ញុំ
 ព្រះករុណា សូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះអរិយសង្ឃ លោកមានគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅ
 បីដូចជាសាគរផង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុតបង្គុលគាថា

ពាក្យពោលប្រកាសសូមសេចក្តីល្អ និង
សេចក្តីចម្រើនគ្រប់យ៉ាង

ហោតុ សព្វំ សុមដ្ឋ័លំ រក្ខត្តុ សព្វទេវតា
សព្វពុទ្ធានុភាវេន សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។
ប្រែថា ហោតុ សព្វំ សុមដ្ឋ័លំ សុមង្គុលគឺសេចក្តីចម្រើន
ដ៏ល្អគ្រប់យ៉ាង ចូរមានដល់ខ្ញុំ,

រក្ខត្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវខ្ញុំ,
សព្វពុទ្ធានុភាវេន ដោយអានុភាពនៃព្រះពុទ្ធគ្រប់ព្រះអង្គ,
សោតិ ហោតុ និរន្តរំ សូមសិរីសួស្តីចូរមានដល់ខ្ញុំ ឱ្យបាន
គ្រប់ពេល កុំបីមានចន្លោះឡើយ ។

ហោតុ សព្វំ សុមដ្ឋ័លំ រក្ខត្តុ សព្វទេវតា
សព្វធម្មានុភាវេន សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។
ប្រែថា ហោតុ សព្វំ សុមដ្ឋ័លំ សុមង្គុលគឺសេចក្តីចម្រើន
ដ៏ល្អគ្រប់យ៉ាង ចូរមានដល់ខ្ញុំ,

រក្ខត្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយ ចូររក្សានូវខ្ញុំ,
សព្វធម្មានុភាវេន ដោយអានុភាពនៃព្រះធម៌ទាំងពួង,
សោតិ ហោតុ និរន្តរំ សូមសិរីសួស្តីចូរមានដល់ខ្ញុំ ឱ្យបាន

គ្រប់ពេល កុំបីមានចន្លោះឡើយ ។

ហោតុ សព្វ សុមជ្ឈីលំ រក្ខន្តុ សព្វទេវតា
សព្វសង្ឃានុភារេន សោតិ ហោតុ និរន្តរំ ។

ប្រែថា ហោតុ សព្វ សុមជ្ឈីលំ សុមង្គលគឺសេចក្តីចម្រើន
ដ៏ល្អគ្រប់យ៉ាង ត្រូវមានដល់ខ្ញុំ,

រក្ខន្តុ សព្វទេវតា ទេវតាទាំងពួងទាំងឡាយ ត្រូវរក្សានូវខ្ញុំ,
សព្វសង្ឃានុភារេន ដោយអានុភាពនៃព្រះសង្ឃទាំងពួង,
សោតិ ហោតុ និរន្តរំ សូមសិរីសួស្តីត្រូវមានដល់ខ្ញុំ ឱ្យបាន

គ្រប់ពេល កុំបីមានចន្លោះឡើយ ។

ចប់ត្រៃប្រណាមដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

សច្ចកិរិយា

ឥច្ចេវមច្ចន្តនមស្សនេយ្យំ
 នមស្សមាណោ រតនត្ថយំ យំ
 បុញ្ញាភិសន្នំ វិបុលំ អលត្ថំ
 តស្សានុភាវេន ហតន្តរាយោ ។

(ប្រែថា)

ខ្ញុំសូមនមស្ការ លើកហត្ថាឱនសិរសី បង្គំគុណទាំងបី ខ្ពស់លើសលុប
 ត្រៃលោកា ។ សូមបុណ្យកងកុសល ឱ្យបានដល់យើងខ្ញុំណា ពេញពោរ
 ស្មើធារា ដូចជលសាធំទូលាយ ។ សូមឱ្យកម្ពុតំបង់ អរមង្គលទាំងឡាយ
 ឱ្យចៀសចេញចាកឆ្ងាយ ក្តីអន្តរាយកុំបីមាន ។ ដោយកម្លាំងអានុភាព
 បុញ្ញលាភជាប្រធាន កងបុញ្ញាសីមាន សូមបានក្បានកុំមានមោះ ។ ដោយ
 គុណនមស្ការ ត្រៃរតនាប្រសើរខ្ពស់ សូមអានិសង្សនោះ ដាក់ដល់ឋាននិព្វាន
 ហោង ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

គិហិវិន័យសង្ខេប

ប្រែចេញពីបាលីក្នុងគម្ពីរទាំងឡាយ

មានគម្ពីរ **មង្គលត្ថទីបនីអដ្ឋកថាមង្គលសុត្ត** ជាដើម

ដែល

ព្រះគ្រូសង្ឃសត្តា **ជួន ណាត**

ចាងហ្វានរងសាលាបាលីជាន់ខ្ពស់

ប្រែនិងរៀបរៀង

បុព្វភាគបដិបត្តិ

បុរសស្រ្តីដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងគុណព្រះរតនត្រ័យ គឺគុណ
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ហើយមានប្រាថ្នានឹងប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧបាសក ឬជា
 ឧបាសិកា ជាបុព្វភាគបដិបត្តិ គឺសេចក្តីប្រតិបត្តិជាចំណែកខាងដើម ឱ្យបាន
 ពេញស៊ីបជាអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ឬជាអ្នកតម្កល់នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
 នោះ, ដំបូងបង្អស់ត្រូវបញ្ចេញវចីភេទសូមមេទោសនឹងព្រះរតនត្រ័យ ក្នុង
 ទីចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះពុទ្ធរូបក៏បាន ចំពោះព្រះស្លូប ឬព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះ
 ព្រះសារីរិកធាតុព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក៏បាន ចំពោះមុខបុគ្គលគឺភិក្ខុ ១ រូបក៏បាន
 ចំពោះមុខគណៈ គឺភិក្ខុ ២ រូប ឬ ៣ រូបក៏បាន ចំពោះសង្ឃ គឺភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ តាំងពី ៤ រូបឡើងទៅក៏បាន លុះសូមមេទោសរួចហើយ ត្រូវបញ្ចេញ
 វចីភេទពោលប្រកាសប្តេជ្ញាខ្លួន ឱ្យជាអ្នកបានដល់ព្រះត្រៃសរណគមន៍ជា
 ឧបាសក ឬជាឧបាសិកា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាជាខាងក្រោយ រួចហើយត្រូវ
 សមាទាននិច្ចសីលវក្សាឱ្យខ្ជាប់តទៅ, បើមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ក៏គប្បីវក្សា
 ឧបោសថសីល តាមកាលកំណត់ដែលត្រូវវក្សាម្តងៗនោះផង នឹងមានផល-
 និសង្សច្រើន ដោយលំដាប់ៗឡើង ។

ឯពាក្យសូមមេទោសនឹងព្រះរតនត្រ័យនោះ បើបុរសតែម្នាក់ ឬ
 ស្រ្តីតែម្នាក់ ត្រូវសូម្បីថា:

អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចតមា យថាពាលំ យថាមុដ្ឋំ
 យថាអកុសលំ / យោហំ / យាហំ / ភន្តេ កាយេន វា

វាចាយ វា មនសា វា ភកវតោ / ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស
 វា សង្ឃស្ស វា អការវំ អកាសី / តស្ស / តស្សា / មេ
 ភន្តេ ភកវា / អយ្យោ / អយ្យា / សង្ឃោ / អច្ចយំ អច្ចយតោ
 / បដិក្កុណ្ណតុ / បដិក្កុណ្ណតុ / អាយតី សំរាយ បពិត្រព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ / ព្រះករុណា / ព្រះករុណាទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ / ដ៏ចម្រើន
 ទោសកំហុសដែលប្រព្រឹត្តកន្លង គ្របសង្កត់ហើយនូវខ្ញុំព្រះករុណា តាម
 ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនណ្ឌាស
 បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ / ព្រះករុណា / ព្រះករុណាទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ
 / ដ៏ចម្រើន ក្រែងខ្ញុំព្រះករុណា បានធ្វើហើយនូវសេចក្តីល្មើស មិនគោរព
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ / ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ក្តី ដល់ព្រះធម៌ក្តី ដល់ព្រះសង្ឃក្តី
 / ដោយកាយក្តី ដោយវាចាក្តី ដោយចិត្តក្តី បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ /
 ព្រះករុណា / ព្រះករុណាទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ / ដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ / ព្រះករុណា / ព្រះករុណាទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ / អត់នូវទោស
 កំហុសនោះដល់ខ្ញុំព្រះករុណា ព្រោះអំពើនៃទោសនោះ ជាសេចក្តីខុសពិត
 ដើម្បីនឹងបានសង្រួម គឺថា នឹងប្រព្រឹត្តឱ្យល្អតទៅក្នុងខាងមុខនោះហោង ។

រួចបើជាបុគ្គល ឬគណៈ ឬសង្ឃ ដែលនៅជាប្រធាននៅទីនោះ
 ត្រូវទទួលថា សាធុ (ប្រែថា) ប្រពៃហើយ ។

បើបុរសត្រូវសូធូរថា យោហំ ថា តស្ស មេ, បើស្ត្រីត្រូវ
 សូធូរថាយោហំ ថា តស្សា មេ, តាមគួរដល់បាលីភាសាដែលត្រូវផ្តាស់
 តាមបុរស-ស្ត្រី, ទោះបុរសក្តី ស្ត្រីក្តី បើសូមខមាទោសក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ

ព្រះពុទ្ធរូប ឬចំពោះនឹងព្រះស្លូប ព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារីរិកធាតុព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ត្រូវសូត្រថា ភកវតោ វា ថា ភន្តេ ភកវា ថា
បដិក្កណ្ណាតុ, បើចំពោះនឹងភិក្ខុ ១ រូប ត្រូវសូត្រថា ពុទ្ធស្ស វា ថា
ភន្តេ អយ្យា ថា បដិក្កណ្ណាតុ, បើចំពោះគណៈ គឺភិក្ខុ២រូប ឬ៣រូប
ត្រូវសូត្រថា ពុទ្ធស្ស វា ថា ភន្តេ អយ្យា ថា បដិក្កណ្ណាតុ, បើ
ចំពោះព្រះសង្ឃ ត្រូវសូត្រថា ពុទ្ធស្ស វា ថា ភន្តេ សង្ឃោ ថា
បដិក្កណ្ណាតុ, ត្រង់សេចក្តីប្រែ ក៏មានរបៀបតាមជួរធាលី ដែលខ័ណ្ឌដោយ
គំនូសទ្រេត (/) នោះដែរ ។

បើសុទ្ធតែបុរស ឬសុទ្ធតែស្ត្រីច្រើននាក់ ឬបុរសនិងស្ត្រីច្រើន
នាក់លាយគ្នា តាំងពីពីរនាក់ឡើងទៅ ហើយសូត្រសូមខមាទោសព្រមគ្នានោះ
ត្រូវសូត្រថា :

អច្ចយោ នោ ភន្តេ អច្ចកមា / យថាពាលេ / យថា
ពាលា / យថាមុដ្ឋេ / យាថាមុដ្ឋា / យាថាអកុសលេ /
យថាអកុសលា / យេ / យា / មយំ ភន្តេ កាយេន វា
វាចាយ វា មនសា វា ភកវតោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស
វា សង្ឃស្ស វា អការវំ អករិម្ហា / តេសំ / តាសំ / នោ
ភន្តេ / ភកវា / អយ្យា / អយ្យា / សង្ឃោ / អច្ចយំ
អច្ចយតោ បដិក្កណ្ណាតុ / បដិក្កណ្ណាតុ / អាយតី សំវាយ ។

(សេចក្តីប្រែដូចគ្នានឹងបែបមុន ប្លែកគ្នាតែត្រង់ពាក្យថា “ ខ្ញុំព្រះករុណា ”

នោះ ក្នុងទីនេះត្រូវឡប់ប្រែថា “ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ” ដូច្នោះវិញ, ក្រៅអំពីនោះ នៅដូចគ្នាទាំងអស់) ។

បើបុរសត្រូវថា យថាពាលេ យថាមុឡេ យថាអ-
កុសលេ, យេ មយំ ថា តេសំ នោ, បើស្ត្រីត្រូវថា យថាពាលា
យថាមុឡា យថាអកុសលា, យា មយំ ថា តាសំ នោ, បើទុកជា
គ្នាច្រើន មានបុរសមានស្ត្រីលាយគ្នា ហើយសូត្រសូមខមាទោសព្រមគ្នានោះ
ក៏ត្រូវតែសូត្រខុសគ្នាត្រង់បទដែលខណ្ឌដោយគំនូសទ្រេតនោះដែរ រៀន
លែងតែត្រង់បទ ៣ អន្លើ គឺត្រង់បទថា ភកវតោ វា ពុទ្ធស្ស វា,
ភកវា អយ្យោ អយ្យា សដ្ឋោ, បជិត្តណ្ណតុ បជិត្តណ្ណតុ នេះ
ត្រូវសូត្រដូចគ្នាទាំងបុរសទាំងស្ត្រី តែបើគ្នាច្រើន ហើយសូត្រសូម
ខមាទោសព្រមទាំងអស់គ្នានោះ បើមិនបាច់សូត្រដោយពាក្យជាពហុវចនៈ
តាមបែបខាងក្រោយនេះ នឹងសូត្រដោយពាក្យជាឯកវចនៈតាមបែបមុន
នោះក៏បាន ព្រោះសូត្រសូមខមាទោសព្រមទាំងអស់គ្នា ។

លុះបានសូមខមាទោសនឹងព្រះរតនត្រ័យដូច្នោះរួចហើយ គប្បី
បញ្ចេញរថិភេទប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកដល់ព្រះត្រៃសរណគមន៍ គឺព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌
ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្យក ដើម្បីនឹងឱ្យឡើងនាមប្បញ្ញត្តិជាឧបាសក ឬជា
ឧបាសិកាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាតទៅ, ឯប្តេជ្ញាខ្លួននោះ នឹងប្តេជ្ញាក្នុងទីចំពោះ
ព្រះភ័ក្ត្រព្រះពុទ្ធរូបក៏បាន ចំពោះព្រះស្នូប ឬព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារី-
រិកធាតុព្រះដ៏មានបុណ្យក៏បាន ចំពោះមុខបុគ្គល ឬគណៈ ឬសង្ឃក៏បាន ។

បើបុរសតែម្នាក់ ឬស្ត្រីតែម្នាក់ សូត្រប្តេជ្ញាខ្លួនចំពោះមុខបុគ្គល

បុគ្គលៈ ឬសង្ឃនោះ ត្រូវប្តេជ្ញាដោយពាក្យថា :

ឯសាហំ ភន្តេ សុចិរបរិណិព្វតម្បិ តំ ភកវន្តំ សរណំ
កច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច / ឧបាសកំ / ឧបាសិកំ / មំ
អយ្យោ / អយ្យា / សង្ឃោ / ធារេតុ / ធារេន្តុ / អដ្ឋតក្កេ
ចានុយេតំ សរណំ ភតំ ។ (ប្រែថា) បពិត្រ / ព្រះករុណា/ ព្រះករុណា
ទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ / ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ដែលទ្រង់បរិនិព្វានទៅអស់កាលយូរអង្វែងហើយនោះផង នូវព្រះ
ធម៌ផង នូវព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរព្យក សូម / ព្រះករុណា / ព្រះករុណា
ទាំងឡាយ / ព្រះសង្ឃ / ប្រាបនូវខ្ញុំព្រះករុណាថាជា / ឧបាសក / ឧបាសិកា
/ បានដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរព្យកស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះ
ជាដើមរៀងទៅ ។

រួចបុគ្គលបុគ្គលៈឬសង្ឃ ត្រូវទទួលថា សាធុ (ប្រែដូចមុន) ។

បើបុរសត្រូវថា ឧបាសកំ, បើស្ត្រីត្រូវថា ឧបាសិកំ, ត្រង់
ពាក្យថា អយ្យោ ធារេតុ, អយ្យា ធារេន្តុ, សង្ឃោ ធារេតុ នេះ
មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចក្នុងវិធីសូមខមាទោសខាងដើម ។

បើគ្នាច្រើនតាំងពីរនាក់ឡើងទៅ ទោះសុទ្ធតែបុរសក្តី សុទ្ធតែ
ស្ត្រីក្តី បុរសនិងស្ត្រីលាយគ្នាក្តី ត្រូវសូធួថា :

ឯតេ មយំ ភន្តេ សុចិរបរិណិព្វតម្បិ តំ ភកវន្តំ
សរណំ កច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច / ឧបាសកេ / ឧបាសិ-

កាយោ / ឆោ / អយ្យោ / អយ្យា / សង្ខោ / ធារេតុ /
 ធារេន្តុ / អដ្ឋតក្កេ / ចានុយេតេ សរណំ ភតេ / ចានុយេតា
 សរណំ ភតា ។ សេចក្តីប្រែដូចគ្នានឹងបែបមុន ប្លែកគ្នាតែត្រង់ពាក្យមុនថា
 “ ខ្ញុំព្រះករុណា ” នោះ ក្នុងទីនេះថា “ ខ្ញុំព្រះករុណា ទាំងឡាយ ” ដូច្នោះវិញ
 ក្រៅអំពីនេះនៅដូចគ្នាទាំងអស់ ។

បើបុរសតែម្នាក់ ឬស្ត្រីតែម្នាក់ ហើយសូឡប្តេជ្ញាខ្លួនចំពោះព្រះ
 ពុទ្ធរូប ឬព្រះស្លូប ព្រះចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារីរិកធាតុព្រះដ៏មានបុណ្យ
 នោះ ត្រូវពោលប្តេជ្ញាដោយពាក្យថា :

ឯសាហំ ភន្តេ ភកវន្តំ សរណំ ភច្ឆាមិ ធម្មញ្ចុ ភិក្ខុ-
 សង្ឃញ្ចុ ឧបាសកំ / ឧបាសិកំ / មំ ភកវា ធារេតុ អដ្ឋតក្កេ
 ចានុយេតំ សរណំ ភតំ ។ (ប្រែថា) បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង នូវព្រះធម៌ផង នូវ
 ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរព្យក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះ
 ករុណាថាជាឧបាសក / ឧបាសិកា / បានដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹង
 ទីរព្យកស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ ។

បើគ្នាច្រើន ក៏ត្រូវសូឡប្តេជ្ញាដូចន័យមុន ខុសគ្នាតែត្រង់ពាក្យថា
 ភកវន្តំ ថា ភកវា ប៉ុណ្ណោះ, បើគ្នាច្រើន ហើយនឹងសូឡប្តេជ្ញាខ្លួន
 ព្រមគ្នាដោយពាក្យជាឯកវចនៈក៏បាន ព្រោះសូឡប្តេជ្ញាទាំងអស់គ្នា ។

បុរសឬស្ត្រី កាលបើបានពោលពាក្យប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបានដល់ព្រះ

ត្រៃសរណគមន៍ជាទីពឹងទីរក្សាដូច្នោះរួចហើយ ក៏បាននាមប្បញ្ញត្តិថា 《ឧបាសក》 ឬ 《ឧបាសិកា》 ក្នុងខណៈនោះឯង ។

វិធីសូមខមាទោសក្តី វិធីប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧបាសក ជាឧបាសិកា បើអ្នកដែលមិនចេះសូត្រជាបាលី នឹងសូត្រជាសេចក្តីសម្រាយតាមភាសារបស់ខ្លួននោះក៏បាន, បើចេះសូត្រទាំងបាលី ទាំងសេចក្តីប្រែសម្រាយផង ដូចបានពោលមកហើយនោះជាការប្រពៃពិត តែកុំសូត្រតែបាលីទទេ ដោយមិនដឹងថាជាអ្វីនោះឡើយ ព្រោះកិច្ចដែលសូត្រខមាទោស និងប្តេជ្ញាខ្លួននោះ ចំពោះយកសទ្ធា គឺសេចក្តីជឿជាក់ និងបញ្ញាជាសម្មាទិដ្ឋិដែលដឹងពិត យល់ត្រូវពិតជាប្រមាណ ។

ចប់បុព្វភាគបដិបត្តិតែប៉ុណ្ណោះ

ឧបាសកនិទ្ទេស

សម្តែងអំពីនាមថាឧបាសក និងធម៌របស់

ឧបាសកផ្សេងៗ មានសីលជាដើម

ជនដែលមាននាមប្បញ្ញត្តិថា 《ឧបាសក》 នោះ ដោយហេតុដែល បានចូលទៅជិតដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរព្យក ដូចពុទ្ធភាសិតដែលព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សម្តែងចំពោះមហានាមសក្យរាជថា 《ម្ចាស់មហា- នាម គ្រហស្ថឯណាមួយបានដល់នូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្យក គ្រហស្ថនោះឯង បានឈ្មោះថា ឧបាសក (បើស្រ្តីហៅថា ឧបាសិកា) 》 ។

ម្យ៉ាងទៀត មានបាលីថា រតនត្ថយំ ឧបាសតីតិ ឧបាសកោ ជន ឯណាចូលទៅអង្គុយជិតព្រះរតនត្រ័យ ជននោះឈ្មោះថា ឧបាសក ។

អធិប្បាយថា ជនដែលចូលទៅអង្គុយជិតព្រះរតនត្រ័យនោះ គឺ មិនមែនជាចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជានិច្ចដោយរូបកាយ នោះទេ គឺលោកសង្គ្រោះយកនាមកាយជាប្រមាណ, សូម្បីជននោះស្ថិតនៅ ក្នុងទីឆ្ងាយប៉ុន្មាន តែមានសន្តានចិត្តប្រព្រឹត្តជាប់នៅក្នុងគុណព្រះរតនត្រ័យ ជានិច្ច, ចិត្តនោះខិនទៅតោងយកគុណព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរព្យកជានិច្ច ហើយ ជននោះឈ្មោះថាបានចូលទៅអង្គុយជិតព្រះរតនត្រ័យជានិច្ច, បើ គ្រាន់តែចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធដោយរូបកាយ តែសន្តានចិត្តនោះស្ថិតនៅ ក្នុងទីឆ្ងាយអំពីគុណព្រះរតនត្រ័យ មិនបង្ហានចិត្តទៅក្នុងគុណព្រះរតនត្រ័យ ទេ ជននោះឈ្មោះថាស្ថិតនៅឆ្ងាយអំពីគុណព្រះរតនត្រ័យ មិនមែនជា 《ឧបាសក, ឧបាសិកា》 ឡើយ ។

សីលនៃឧបាសក

បញ្ជីវតិចេតនា គឺចេតនាដែលរៀបចំចាកវេរា ៥ ឈ្មោះថាជា «សីលនៃឧបាសក» ដូចពុទ្ធភាសិតដែលព្រះបរមគ្រូជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងចំពោះមហានាមសក្យរាជថា “ ម្ចាស់មហានាម ឧបាសកឯណា បានរៀបចំចាកបាណាតិបាត គឺមិនសម្លាប់សត្វ ១ រៀបចំចាកអទិន្នាទាន គឺមិនលួចទ្រព្យអ្នកដទៃ ១ រៀបចំចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ គឺមិនប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១ រៀបចំចាកមុសាវាទ គឺមិននិយាយកុហក ១ រៀបចំចាកសុរាមេរយៈ គឺមិនផឹកនូវសុរានិងមេរ័យ ១ ឧបាសកនោះឈ្មោះថា ឧបាសកមានសីល ” ។

អាជីវៈនៃឧបាសក

កិរិយាលះបង់នូវជំនួញខុស ៥ ប្រការ ហើយប្រកបកិច្ចការចិញ្ចឹមជីវិតដោយត្រឹមត្រូវតាមធម៌ ឈ្មោះថា “ អាជីវៈនៃឧបាសក ” ដូចមានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយថា *បញ្ជីមាភិក្ខុវេ វណិជ្ជា ឧបាសកេន អករណីយា* ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនួញខុសទាំងឡាយ ៥ ប្រការ ឧបាសកមិនគប្បីធ្វើឡើយ ។

ជំនួញខុស ៥ ប្រការនោះគឺ :

- ១. *សត្តវណិជ្ជា* ជួញគ្រឿងសស្ត្រានុវុធសម្រាប់ប្រហារ គឺធ្វើគ្រឿងសស្ត្រានុវុធនោះដោយខ្លួនឯង ឬឱ្យអ្នកដទៃគេធ្វើឱ្យ ឬបានមកដោយហេតុឯណាមួយ ហើយលក់នូវគ្រឿងសស្ត្រានុវុធនោះ ។
- ២. *សត្តវណិជ្ជា* ជួញមនុស្ស ។

៣. មំសវណិជ្ជា ជួញសាច់ គឺចិញ្ចឹមនូវសត្វទាំងឡាយ មាន គោជាដើម លុះដល់សត្វទាំងឡាយនោះចម្រើនធំឡើង ក៏សម្លាប់យក សាច់លក់ ។

៤. មជ្ឈវណិជ្ជា ជួញទឹកស្រវឹង គឺផ្សំគ្រឿងស្រវឹងណាមួយ ឱ្យកើតឡើងជាទឹកស្រវឹងដោយខ្លួនឯង ឬទិញគេយកមក ហើយលក់នូវទឹក ស្រវឹងនោះ ។

៥. វិសវណិជ្ជា ជួញថ្នាំពិស គឺចាត់ចែងផ្សំថ្នាំពិសឱ្យកើត ឡើងដោយខ្លួនឯង ឬឱ្យគេផ្សំឱ្យ ឬបានមកដោយហេតុឯណាមួយ ហើយ លក់នូវថ្នាំពិសនោះ ។

ឧបាសក កាលបើវៀរចាកជំនួញខុសទាំង ៥ ប្រការនេះ ហើយ បានប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជីវិតដោយធម៌ ឈ្មោះថាមានអាជីវធម៌ដោយប្រពៃ ។

វិបត្តិនៃឧបាសក

ធម្មជាតិដែលញាំងសីល និង អាជីវធម៌នៃឧបាសកឱ្យវិនាស ឈ្មោះថា វិបត្តិ ។ វិបត្តិនោះមាន ៥ យ៉ាងគឺ :

- ១. អស្សុទ្ធោ ហោតិ ឧបាសកមិនជឿគុណព្រះរតនត្រ័យ ។
- ២. ទុស្សីលោ ហោតិ ឧបាសកទ្រុស្តសីល ។
- ៣. កោតុហាលមជ្ឈុលិកោ ហោតិ ឧបាសកប្រកបដោយ មង្គលភ្នាក់ផ្អើល ។
- ៤. មជ្ឈុលំ បច្ចេតិ ដោ កម្មំ ឧបាសកប្រកាន់ជឿថា មង្គល

មានបូក្សពារវេលាជាដើមឱ្យផល មិនប្រកាន់ជឿថាកម្មជាកុសល និង អកុសលឱ្យផលឡើយ ។

៥. ឥតោ ច ពហិទ្ធា ទក្ខិណោយ្យំ កវេសតិ តត្ថ ច បុព្វការំ ករោតិ ឧបាសកស្វែងរកតែទក្ខិណោយ្យបុគ្គល គឺបដិគ្គាហកៈ អ្នកទទួលទានខាងក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយធ្វើនូវទានដល់ទក្ខិណោយ្យ- បុគ្គលខាងក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនានោះ ។

ឧបាសកឯណា ប្រកបដោយវិបត្តិ ៥ យ៉ាងនេះ ត្រង់វិបត្តិណា មួយហើយ, ឧបាសកនោះឈ្មោះថា “ឧបាសកចណ្ឌាល” គឺឧបាសកដូចជា មនុស្សចណ្ឌាលផង ឈ្មោះថា “ឧបាសកមលៈ” គឺឧបាសកមានធម៌ជាមន្ទិល សៅហ្មងផង ឈ្មោះថា “ឧបាសកបដិកិដ្ឋៈ” គឺឧបាសកដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំង- ឡាយលោកតិះដៀលផង ។

សម្បត្តិទៃខ្មែរធម៌

ធម្មជាតិដែលញាំងសីល និងអាជីវធម៌នៃឧបាសកឱ្យបរិបូណ៌ ឱ្យ បរិសុទ្ធប្រពៃ ឈ្មោះថា “សម្បត្តិ” ។ សម្បត្តិនោះមាន ៥ យ៉ាងគឺ :

- ១. សទ្ធា ហោតិ ឧបាសកមានសេចក្តីជឿជាក់ច្បាស់ក្នុង គុណព្រះរតនត្រ័យ ។
- ២. សីលវា ហោតិ ឧបាសកមានសីល ។
- ៣. ន កោតុហាលមដ្ឋ័លិកោ ហោតិ ឧបាសកមិនប្រកប ដោយមង្គលភ្នាក់ផ្អើល ។

៤. កម្មំ បច្ចេតិ នោ មជ្ឈំលំ ឧបាសកប្រកាន់ជឿថាកម្មជាកុសល និងអកុសលឱ្យផល មិនប្រកាន់ជឿថាមង្គលមានឫក្សពារវេលាជាដើមឱ្យផលឡើយ ។

៥. ន តតោ ពហិទ្ធា ទក្ខិណោយ្យំ កវេសតិ ឥធិ ច បុព្វការំ ករោតិ ឧបាសកមិនស្វែងរកទក្ខិណោយ្យបុគ្គល គឺបដិគ្គាហកៈ អ្នកទទួលទានខាងក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ហើយធ្វើទានតែក្នុងទក្ខិណោយ្យបុគ្គលក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ។

ឧបាសកឯណា ប្រកបដោយសម្បត្តិ ៥ យ៉ាងនេះហើយ ឧបាសកនោះឈ្មោះថា “ឧបាសករតនៈ” គឺឧបាសកដូចជារតនៈត្រូវមានកែវជាដើមផង ឈ្មោះថា “ឧបាសកបទុមៈ” គឺឧបាសកដូចជាផ្កាល្វែងមានពណ៌ក្រហមផង ឈ្មោះថា “ឧបាសកបុណ្ណរិកៈ” គឺឧបាសកដូចជាផ្កាល្វែងមានពណ៌សផង ។

គុណនៃឧបាសក

ធម៌សម្រាប់ឧបាសកឧបាសិកាប្រតិបត្តិត្រប់រូប ដើម្បីនឹងឱ្យកើតឱ្យចម្រើននូវសម្បត្តិទាំងពួង ឈ្មោះថា 《គុណ》 ។ គុណនេះជារបស់ឧបាសក ឧបាសិកា ហៅថា “ ឧបាសកគុណ ” មាន ១០ យ៉ាង គឺ :

១. សង្ឃេន សទ្ធិ សមាទសុខទុក្ខោ ហោតិ ឧបាសកអ្នករួមសេចក្តីសុខទុក្ខមួយអង្វើដោយភិក្ខុសង្ឃ គឺថាបើភិក្ខុសង្ឃមានសេចក្តីសុខ ក៏ត្រេកអរ បើភិក្ខុសង្ឃមានសេចក្តីទុក្ខព្រួយ ក៏ព្រួយជាមួយផង ។

២. កាយិកវាចសិកព្វ សុរត្តិភំ ហោតិ ឧបាសកមាន

កាយកម្ម និងវចិកម្មរក្សាហើយដោយប្រពៃ ។

៣. ធម្មោ អធិបតេយ្យោ ហោតិ ឧបាសកមានធម៌ ជា អធិបតី គឺថាបើប្រព្រឹត្តធ្វើអ្វីៗ រមែងកាន់យកធម៌ជាធំ ជាទីតាំង ជាទីអាងមាំ មិនឱ្យខុស មិនឱ្យឃ្លៀងឃ្លាតអំពីធម៌ឡើយ ។

៤. យថាថាមេន សំរិភាគរតោ វ ហោតិ ឧបាសក ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការបរិច្ចាគទាន តាមសមត្ថរដល់កម្លាំងនៃខ្លួន គឺធ្វើទាន តាមសមត្ថរដល់ទ្រព្យតិចនិងច្រើន បើមានតិចក៏ធ្វើតិច បើមានច្រើនក៏ធ្វើ ច្រើន មិនមានមធ្យរិយធម៌គ្របសង្កត់សន្តានចិត្តឡើយ ។

៥. ជិនសាសនំ ជានិតុញ្ច វាយមតិ ឧបាសកឧស្សាហ៍ ព្យាយាមដើម្បីនឹងឱ្យដឹងច្បាស់នូវសាសនៈ គឺពាក្យប្រៀនប្រដៅ ពាក្យ បណ្តាំនៃព្រះជិនស្រី ។

៦. សម្មាទិដ្ឋិកោ វ ហោតិ ឧបាសកជាសម្មាទិដ្ឋិ គឺមាន ប្រាជ្ញាឃើញត្រូវតាមសេចក្តីពិត ។

៧. អបគតោ កោតុហលមដ្ឋុលិកោ វ ហោតិ ឧបាសកប្រាសចាកមង្គលភ្នាក់ផ្អែល ហើយជាអ្នកមិនប្រកាន់ជឿថា មង្គល មានឫក្សពារវេលាជាដើមឱ្យផលឡើយ ប្រកាន់ជឿតែកម្មជាកុសល និង អកុសលថាឱ្យផល ។

៨. ជីវិតហេតុបិ អញ្ញំ សត្តារំ ន ឧទ្ធិសតិ ឧបាសក បើទុកជាមានហេតុគួរដល់នូវសេចក្តីវិនាសជីវិតក្តី ក៏មិនលះបង់ព្រះរតន- ត្រ័យ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់យកមនុស្សដទៃជាគ្រូអាចារ្យ ជាទីពឹងរបស់ខ្លួន

ថាប្រសើរជាងព្រះរតនត្រ័យនោះឡើយ ។

៩. សមគ្គារាមោ វ ហោតិ ឧបាសកមានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងសាមគ្គីធម៌ គឺសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ។

១០. សាសនេ ចរតិ ឧបាសកប្រព្រឹត្តល្អក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា គឺប្រព្រឹត្តតាមតែធម៌វិន័យជាពុទ្ធសាសនា ។

ឧបាសកគុណទាំង ១០ យ៉ាងនេះ ឧបាសក ឧបាសិកាគប្បីប្រព្រឹត្តតាមកុំឱ្យឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ព្រោះជាធម៌អាចនឹងធ្វើចិត្តឧបាសក ឧបាសិកាអ្នកប្រព្រឹត្តឱ្យសុចរិតផ្លូវផងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយឱ្យបានជាបច្ច័យនៃនិព្វានសម្បត្តិផង ។

ចប់ឧបាសកនិទ្ទេស ដោយសង្ខេបប៉ុណ្ណោះ

វិធីសមាទាននិច្ចសីល

ពុទ្ធសាសនិកជនដែលបានដល់ព្រះត្រៃសរណគមន៍ បានឡើង
 នាមប្បញ្ញត្តិជាឧបាសក ឬឧបាសិកាហើយ កាលបើនឹងសមាទាននិច្ចសីល
 គឺសីល ៥ ជាបច្ចេកសមាទានអំពីបុគ្គលដទៃ គឺភិក្ខុ ឬសាមណេរនោះ គប្បី
 សូត្រមស្តារថ្វាយបង្គំរព្យកដល់គុណព្រះរតនត្រ័យ ដោយសង្ខេបជាមុន រួច
 ហើយត្រូវសូមនូវនិច្ចសីល ព្រមទាំងព្រះត្រៃសរណគមន៍ចំពោះនឹងភិក្ខុ ឬ
 សាមណេរ ដែលខ្លួននឹងសមាទាននោះថា

ឧកាស, / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ
 តិសរណោន សហ បញ្ច សីលានិ / យាចាមិ / យាចាម ;

ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ
 តិសរណោន សហ បញ្ច សីលានិ / យាចាមិ / យាចាម ។

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ...។

ប្រែថា សូមគោរព, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា /
 ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវសីលទាំងឡាយ ៥ មួយអន្លើដោយព្រះ
 ត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា, បពិត្រព្រះករុណា
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវសីលទាំងឡាយ
 ៥ មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា
 ជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីដងផង ។

ប្តឹងសូមថា ឧកាស, / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ
 រក្ខនត្តាយ តិសរណោន សហា បញ្ចុដ្ឋសមន្នាគតំ និច្ចសីលំ /
 យាចាមិ/ យាចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ ទេថ /មេ /នោ /ភន្តេ;
 ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ
 រក្ខនត្តាយ តិសរណោន សហា បញ្ចុដ្ឋសមន្នាគតំ និច្ចសីលំ /
 យាចាមិ / យាចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / នោ
 / ភន្តេ ។

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ ... ។

ប្រែថា សូមគោរព, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា /
 ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ មួយអន្លើ
 ដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា, បពិត្រព្រះ
 ករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះឱ្យនូវសីល
 ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវនិច្ចសីល ប្រកបព្រមដោយ
 អង្គ ៥ មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សា
 ផ្សេងៗគ្នា ជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីដងផង, បពិត្រព្រះករុណាដ៏
 ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះឱ្យនូវសីលដល់ខ្ញុំព្រះ
 ករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ។

(សូមដូច្នោះក៏បាន តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់អ្នកសូម) ។

បើអ្នកសមាទានតែម្នាក់ ត្រូវថា អហំ ថា យាចាមិ ត្រង់ប្រែ
 ត្រូវថា “ខ្ញុំព្រះករុណា” សូម ថា មេ ត្រង់ប្រែត្រូវថា “ដល់ខ្ញុំព្រះ
 ករុណា” បើគ្នាច្រើនតាំងពីរនាក់ឡើងទៅ នឹងសូមតែម្នាក់ថា មយំ ថា
 យាចាម ក៏បាន ត្រង់ប្រែត្រូវថា “ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ” សូម ថា ណោ
 ត្រង់ប្រែត្រូវថា “ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ”, តែថាបើគ្នាច្រើន ហើយ
 សូមសូមព្រមគ្នានោះ នឹងសូមសូមថា អហំ ថា យាចាមិ ថា មេ
 ក៏បាន ព្រោះសូមសូមទាំងអស់គ្នា, លុះសូមដូច្នោះហើយ លោកអ្នកឱ្យ
 សីល លោកសូម ណមោ ៣ ចប់ ហើយលោកឱ្យព្រះត្រៃសរណគមន៍
 និងនិច្ចសីល, អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោក ដោយបញ្ចេញរថិភេទឱ្យ
 ឮច្បាស់លាស់, កុំទទួលខ្សឹបៗ ។

លោកសូមថា : ណមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ (៣ ដង)

ប្រែថា កិរិយានមស្តារថ្វាយបង្គំនៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវ
 ញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ឥតមានគ្រអាចារ្យណាប្រដៅ
 ព្រះអង្គឡើយ ។

ពុទ្ធិ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ
 ជាទីពឹងទីរក ។

ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌
ជាទីពឹងទីរព្យក ។

សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃ
ជាទីពឹងទីរព្យក ។

នុតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់ពីរដងផង ។

នុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះធម៌ជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់ពីរដងផង ។

នុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់ពីរដងផង ។

តតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់បីដងផង ។

តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះធម៌ជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់បីដងផង ។

តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរព្យក ជាគម្រប់បីដងផង ។

ហើយលោកថា តិសរណាក្កហាលំ បរិបុណ្ណំ (ប្រែថា)

កិរិយាកាន់យកនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍បរិបូណ៌តែប៉ុណ្ណោះ ។ ត្រូវទទួលថា

អាម ភន្តេ (ប្រែថា) ករុណាលោកម្ចាស់ ។ ហើយលោកឱ្យនិច្ចសីល

ជាបច្ចេកសមាទានថា :

ចាលភាតិចាតា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា
ធ្វើសត្វមានជីវិតឱ្យធ្លាក់ចុះកន្លង គឺសម្លាប់សត្វ ។

អទិដ្ឋាទាណា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា
កាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឱ្យដោយកាយ ឬ ដោយវាចា ។

កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា
ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ។

មុសាវាទា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា
ពោលនូវពាក្យកុហក ។

សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាណា វេមណីសិក្ខាបទំ
សមាទិយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុ
រៀនចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និង
មេរ័យ ។

រួចហើយលោកអ្នកឱ្យសីល លោកពោលដាស់តឿនក្រើនរំពួកថា
ឥមាទិ បញ្ច សិក្ខាបទានិ សាធុកំ កត្វា អប្បមា-

ទេន និច្ចកាលំ សម្មារត្តិតព្វំ (ប្រែថា) អ្នក / អ្នកទាំងឡាយ គប្បី ធ្វើនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ៥ នេះឱ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អអស់កាលជានិច្ច ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំបីធ្វេសប្រហែសឡើយ ។

បើអ្នកសមាទានតែម្នាក់ ត្រូវថា “អ្នក”, បើគ្នាច្រើនត្រូវថា “អ្នកទាំងឡាយ” ។

អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រែដូចមុន) ហើយ លោកសម្តែងអានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀតថា :

សីលេន សុភតី យន្តិ សីលេន ភោគសម្បទា
សីលេន និព្វតី យន្តិ តស្មា សីលំ វិសោធយេ ។

(ប្រែថា) សត្វទាំងឡាយទៅកាន់ស្ថានសួគ៌បានក៏ព្រោះសីល សត្វ ទាំងឡាយបានបរិបូណ៌ដោយភោគៈក៏ព្រោះសីល សត្វទាំងឡាយបានទៅ កាន់ទីរំលត់ទុក្ខគឺព្រះនិព្វានក៏ព្រោះសីល ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលជាសប្បុរស គប្បីជម្រះនូវសីលឱ្យបរិសុទ្ធ កុំឱ្យសៅហ្មង ។

អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា សាជុ (ប្រែថា) ប្រពៃហើយ ។

វិធីសមាទាននិច្ចសីលជាបច្ចេកសមាទាន
ចប់តែប៉ុណ្ណោះ

វិធីសមាទានឧបោសថសីល

ឧបាសក ឧបាសិកា ជាអ្នករក្សានូវឧបោសថសីល កាលបើដល់ថ្ងៃ ជិតនឹងរក្សានូវឧបោសថសីល គឺថ្ងៃមុន ១ ថ្ងៃ ដែលកំណត់ថាព្រឹកឡើងនឹង រក្សានូវឧបោសថសីលនោះ គប្បីចាត់ចែងការងារដែលគួរនឹងចាត់ចែង មាន វិធីចាត់ចែងនូវអាហារជាដើម ដែលជាការងារគឺខ្លួននឹងត្រូវធ្វើ ឬនឹងត្រូវ ប្រើឱ្យគេធ្វើក្នុងថ្ងៃស្អែក គឺក្នុងថ្ងៃឧបោសថកាល ឱ្យហើយក្នុងថ្ងៃនោះមុន តែកុំចាត់ចែងការងារដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដែលជាការងារគឺខ្លួនជា ឧបាសក ឧបាសិកា មិនគួរនឹងចាត់ចែងនោះឡើយ, លុះដល់ព្រឹកឡើងជាថ្ងៃ ឧបោសថកាលត្រូវរក្សានូវឧបោសថសីល គប្បីភ្ញាក់ឡើងអំពីព្រលឹម ហើយ ខ្ពស់មាត់ជម្រះធ្មេញឱ្យស្អាត រួចហើយបើបានសមាទាននូវឧបោសថសីលក្នុង វេលានោះ ក៏ជាការប្រពៃ បើឃើញថានឹងសមាទានពីព្រលឹមនោះមិនទាន់ទេ ក៏គប្បីកំណត់នូវឧបោសថកាល គឺកាលជាទីរក្សានូវឧបោសថសីលក្នុង១ថ្ងៃ១ យប់នោះ ដោយបញ្ចេញវាចាអធិដ្ឋានថា :

អដ្ឋ ឧបោសថោ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ ឧ-
 បោសថិកោ / ឧបោសថិកា / ភវិស្សាមិ ប្រែថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
 ត្រូវរក្សានូវឧបោសថសីល, ខ្លួនអញនឹងជាអ្នករក្សានូវឧបោសថសីលអស់ថ្ងៃ
 នេះ និងយប់នេះ ។

បើឧបោសក ត្រូវថា ឧបោសថិកោ, បើឧបាសិកា ត្រូវថា
 ឧបោសថិកា ។

បើមិនចេះបាលី នឹងអធិដ្ឋានតាមភាសារបស់ខ្លួនៗ ក៏គួរដោយ
 ពិត, លុះអធិដ្ឋានកំណត់កាលដូច្នោះរួចហើយ ត្រូវតាំងវិវតិចេតនារៀបចាក
 សីលភេទ គឺហេតុដែលជាទីទម្លាយនូវសីលនោះៗ ឱ្យគ្រប់សិក្ខាបទទាំង ៨,
 កាលបើបានអធិដ្ឋានដូច្នោះរួចហើយ តម្រូវពេលនោះមក ក៏គប្បីសមាទាននូវ
 ឧបោសថសីលអំពីបុគ្គលដទៃ មានភិក្ខុជាដើម តាមកាលដ៏គួរចុះ បើទុកជា
 ដល់ពេលព្រះអាទិត្យរះខ្ពស់ឡើងប្រមាណពេញពន្លឺធំ ទើបបានសមាទានក្តី ក៏
 ឈ្មោះថាបានសមាទានដោយប្រពៃ ឈ្មោះថាបានរក្សានូវឧបោសថសីល
 ពេញកាលកំណត់ ១ ថ្ងៃ ១ យប់ ដោយបរិបូណ៌ ព្រោះអ្នកសមាទានបាន
 ធ្វើនូវឧបោសថកាលមិនឱ្យខ្វះខាត ទាំងវិវតិចេតនាសោត ក៏កើតក្លាបរិបូណ៌
 ក្នុងសន្តាន នឹងបានផលានិសង្សច្រើន ។

កាលបើឧបាសក ឧបាសិកា នឹងសមាទាននូវឧបោសថសីល
 ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ជាបច្ចេកសមាទានអំពីបុគ្គលដទៃគឺភិក្ខុ ឬ
 សាមណេរនោះ គប្បីសូត្រនមស្ការថ្វាយបង្គំរព្យកដល់គុណព្រះរតនត្រ័យ
 ដោយសង្ខេបជាមុន រួចហើយត្រូវសូមនូវឧបោសថសីល ព្រមទាំងព្រះត្រៃ-
 សរណគមន៍ ចំពោះភិក្ខុ ឬសាមណេរ ដែលខ្លួននឹងសមាទាននោះថា :

ឧកាស, / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្តាយ
 តិសរណោ សហ អដ្ឋ សីលានិ / យាចាមិ / យាចាម ។

ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្តាយ
 តិសរណោ សហ អដ្ឋ សីលានិ / យាចាមិ / យាចាម ។

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ ... ។

ប្រែដូចក្នុងវិធីសូមនិច្ចសីលខាងដើម ប្លែកគ្នាតែត្រង់ពាក្យថា
អដ្ឋ សីលានិ (ប្រែថា) នូវសីលទាំងឡាយ ៨ ។

ឬនឹងសូមថា ឧកាស, / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ
វិសុំ រក្ខនត្ថាយ តិសរណោន សហ អដ្ឋង្គ័សមដ្ឋាកតំ
ឧទោសចំ / យាចាមិ / យាចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ
ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ ។

ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ វិសុំ វិសុំ រក្ខនត្ថាយ
តិសរណោន សហ អដ្ឋង្គ័សមដ្ឋាកតំ ឧទោសចំ / យាចាមិ /
យាចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ ។

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ ... ។

ប្រែថា សូមគោរព, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា /
ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវឧបោសថសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨
មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា
បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
ឱ្យនូវសីលដល់ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ, បពិត្រព្រះករុណា
ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវឧបោសថសីល
ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដើម្បី
ប្រយោជន៍នឹងរក្សាផ្សេងៗគ្នា ជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីដងផង
បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
ឱ្យនូវសីលដល់ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ។

សូមដូច្នោះក៏បាន តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់អ្នកសូម ។ សេចក្តី
អធិប្បាយអំពីអ្នកសូមតែម្នាក់ និងច្រើននាក់នោះ ដូចគ្នានឹងវិធីសូមនិច្ចសីល
ខាងដើម ។

រួចហើយលោកអ្នកឱ្យសីល លោកតាំង នមោ ៣ ចប់ ហើយ
ឱ្យព្រះត្រៃសរណគមន៍, អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោក ដូចវិធី
សមាទាននិច្ចសីលខាងដើម, រួចហើយលោកឱ្យនូវឧបោសថសីល ជាបច្ចេក-
សមាទានថា :

ចាណាតិចាតា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ប្រែដូចនិច្ចសីល ។

អទិដ្ឋាទាណា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ប្រែដូចនិច្ចសីល ។

អព្រហ្មចរិយា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀរចាកកិរិយា
ប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ គឺសេពនូវមេថុនធម្ម ។

មុសាវាទា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ប្រែដូចនិច្ចសីល ។

សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាណា វេមណីសិក្ខាបទំ
សមាទិយាមិ ប្រែដូចនិច្ចសីល ។

វិកាលភោជនា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀរចាកកិរិយា

បរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ។

នច្ចុក្កិភវាទិភវិស្វកុណស្សនមាលាកន្ធវិលេបនជារណា-
មណ្ឌានវិភូសនដ្ឋានា វេមណីសិក្ខាបទំ សមាទិយាមិ
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុរៀបចំកិរិយារាំ
និងច្រៀងនិងប្រគំនិងមើលនូវល្បែង ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ និងកិរិយា
ទ្រទ្រង់និងប្រដាប់និងតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយដោយផ្អាកប្រុងនិងគ្រឿងក្រអូប
និងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ ។

ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេមណីសិក្ខាបទំ
សមាទិយាមិ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសិក្ខាបទ គឺចេតនាជាហេតុ
រៀបចំទីសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ និងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ។

រួចហើយអ្នកសមាទាន សូមកំណត់ឧបោសថកាលថា :

ឥមំ អដ្ឋជ្ជ័សមន្នាភតំ ពុទ្ធប្បញ្ញត្តំ ឧចោសថំ
ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សម្មទេវ អភិរក្ខិតុំ សមាទិយាមិ
ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវឧបោសថសីល ដ៏ប្រកបព្រមដោយ
អង្គ ៨ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តទុកហើយនេះ ដើម្បី
នឹងរក្សាឱ្យបរិបូណ៌ប្រពៃ អស់កាលកំណត់ថ្ងៃនេះ និងយប់នេះ សូមកុសល
ចូរជាឧបនិស្ស័យធ្វើឱ្យច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ព្រះអនាគតទៅឯមុខនោះហោង ។

បាលីនេះគ្រាន់តែជាពាក្យសម្រាប់ពោលកំណត់កាលឱ្យដឹងថា
ឧបោសថសីលទាំង ៨ សិក្ខាបទនេះ អ្នកសមាទានត្រូវរក្សាតែត្រឹម ១ ថ្ងៃ

១ យប់នោះប៉ុណ្ណោះ, ហេតុនោះ បើអ្នកសមាទានបានចេះដឹងច្បាស់ប្រាកដ ក្នុងឧបោសថកាលហើយ មិនបាច់សូធួក៏បាន, តែបើទុកជាចេះដឹងច្បាស់ ប្រាកដហើយ នឹងសូធួបាលីនេះ ព្រមទាំងសេចក្តីប្រែផងនោះ ក៏ជាការ ប្រពៃណាស់ ជាហេតុនាំឱ្យរឹតតែចេះស្អាតប្រាកដទាំងអស់គ្នាឡើង ។

រួចហើយ លោកអ្នកឱ្យសីល លោកពោលដាស់តឿនក្រើន រំលឹកថា :

ឥមាណិ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ ឧបោសថសីលវសេន
ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន សម្មា-
រត្តិតព្វំ (ប្រែថា) អ្នកទាំងឡាយគប្បីធ្វើនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ៨ នេះឱ្យ ប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អដោយអំណាចនៃឧបោសថសីល អស់កាលកំណត់ត្រឹម ១ ថ្ងៃ ១ យប់នេះ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំបីធ្វេសប្រហែសឡើយ ។

អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រែដូចមុន) ។
ហើយលោកសម្តែងអានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀតថា :

សីលេន សុភតិ យន្តិ សីលេន កោកសម្បទា
សីលេន និព្វតិ យន្តិ តស្មា សីលំ វិសោធយេ ។
(ប្រែដូចមុន) ។

អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថា សាធុ (ប្រែដូចមុន) ។

វិធីសមាទានឧបោសថសីលជាបច្ចេកសមាទាន
ចប់តែប៉ុណ្ណោះ

ឯកជ្ឈសមាទាន

បើឧបាសក ឧបាសិកា នឹងសមាទាននិច្ចសីល ជាឯកជ្ឈសមាទាន ព្រមទាំងព្រះត្រៃសវណគមន៍ផងនោះ ត្រូវសូមដូច្នោះ

ឧកាស, / អហំ / មយំ / ភន្តេ តិសរណោន សហ ឯកជ្ឈំ កត្វា បញ្ចុត្ត្ថសមដ្ឋាកតំ និច្ចសីលំ / យាចាមិ / យា- ចាម / អនុត្តហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ ;

ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ តិសរណោន សហ ឯកជ្ឈំ កត្វា បញ្ចុត្ត្ថសមដ្ឋាកតំ និច្ចសីលំ / យាចាមិ / យា- ចាម / អនុត្តហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ ;

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ ... ។

ប្រែថា សូមគោរព, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា/ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវនិច្ចសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ ធ្វើឱ្យ ជាឯកជ្ឈៈ គឺសមាទានរូបតែម្តង មួយអន្លើដោយព្រះត្រៃសវណគមន៍, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា មេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ឱ្យនូវសីលដល់ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ, បពិត្រព្រះករុណា ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ / សូមនូវនិច្ចសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ ធ្វើឱ្យជាឯកជ្ឈៈ គឺសមាទានរូបតែម្តង មួយអន្លើ ដោយព្រះត្រៃសវណគមន៍ ជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីដងផង, បពិត្រ ព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាមេត្តាធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះឱ្យនូវសីល

ដល់ខ្ញុំព្រះករុណា / ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយ ។

រួចលោកអ្នកឱ្យសីល លោងតាំង នមោ ៣ ចប់ រួចហើយលោក ឱ្យព្រះត្រៃសវណគមនី, រួចប្រាប់អំពីកិច្ចកាន់យកនូវព្រះត្រៃសវណគមនី ដូច ក្នុងវិធីបច្ចេកសមាទានខាងដើម រួចហើយលោកឱ្យនិច្ចសីលជាឯកជ្ឈសមា- ទានថា :

បញ្ចុដ្ឋសមន្នាគតំ និច្ចសីលំ សមាទិយាមិ (ប្រែថា) ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវនិច្ចសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ ។

អ្នកសមាទានត្រូវទទួលថាតាមលោក ឬលោកនឹងឱ្យថា បញ្ចុ សីលានិ សមាទិយាមិ (ប្រែថា) ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសីល ទាំងឡាយ ៥ ដូច្នោះក៏បាន ។ អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថាតាមលោក រួចហើយ លោកពោលដាស់តឿនក្រើនរំលឹកថា :

ឥមំ បញ្ចុដ្ឋសមន្នាគតំ និច្ចសីលំ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន និច្ចកាលំ សម្មារក្ខិតព្វំ (ប្រែថា) អ្នក / អ្នកទាំងឡាយ/ គប្បីធ្វើនូវនិច្ចសីលប្រកបព្រមដោយអង្គ ៥ នេះឱ្យប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អ អស់កាលជានិច្ច ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំបីធ្វេសប្រហែសឡើយ ។

អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រែដូចមុន) រួច ហើយ លោកសម្តែងអានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀត ដូចក្នុងវិធីបច្ចេក- សមាទាន ខាងដើម ។

សមាទានតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ជាការស្រេច ឥតមានសូឡាញកណ្តោះ សិក្ខាបទទាំង ៥ រាយមួយម្តងៗ ដូចបច្ចេកសមាទាននោះឡើយ, សមាទាន

តែប៉ុណ្ណោះហើយ ត្រូវរក្សាដោយតាំងវិវតិចេតនា រៀនឱ្យគ្រប់សិក្ខាបទក្នុង
និច្ចសីលទាំង ៥ ដែលខ្លួនបានចេះចាំស្អាតហើយនោះទៅ ។

បើឧបាសក ឧបាសិកា នឹងសមាទានឧបោសថសីលជាឯកជ្ឈ-
សមាទាន ព្រមទាំងព្រះត្រៃសរណគមន៍ផងនោះ ត្រូវសូមដូច្នោះថា :

ឧកាស, / អហំ / មយំ ភន្តេ / តិសរណោន សហ
ឯកជ្ឈំ កត្វា អដ្ឋង្គ្គសមន្នាគតំ ឧហោសថំ / យាចាមិ / យា-
ចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ ;

ទុតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ តិសរណោន
សហ ឯកជ្ឈំ កត្វា អដ្ឋង្គ្គសមន្នាគតំ ឧហោសថំ / យាចាមិ
/ យាចាម / អនុក្កហំ កត្វា សីលំ ទេថ / មេ / ឆោ / ភន្តេ;

តតិយម្បិ / អហំ / មយំ / ភន្តេ ... ។

ប្រែដូចវិធីប្រែសូមនិច្ចសីលជាឯកជ្ឈសមាទានខាងដើម ប្លែកគ្នា
តែត្រង់បទថា អដ្ឋង្គ្គសមន្នាគតំ ឧហោសថំ (ប្រែថា) នូវឧបោសថ-
សីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនោះដូចគ្នាទាំងអស់ ។

រួចលោកអ្នកឱ្យសីល លោកតាំង នមោ ៣ ចប់ ហើយឱ្យ
ព្រះត្រៃសរណគមន៍, រួចប្រាប់អំពីកិច្ចកាន់យកនូវព្រះត្រៃសរណគមន៍ ដូច
ន័យមុន រួចហើយលោកឱ្យឧបោសថសីលជាឯកជ្ឈសមាទានថា :

អដ្ឋង្គ្គសមន្នាគតំ ឧបោសថំ សមាទិយាមិ (ប្រែថា) ខ្ញុំព្រះករុណា
សូមសមាទាននូវឧបោសថសីល ប្រកបព្រមដោយអង្គ ៨ ។

អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថាតាមលោក ឬ លោកនឹងឱ្យថា អដ្ឋ សីលាទិ សមាទិយាមិ (ប្រែថា) ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសមាទាននូវសីលទាំងឡាយ ៨ ដូច្នោះក៏បាន, អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថាតាមលោក រួចហើយអ្នកសមាទាន សូមកំណត់ឧបោសថកាលថា :

សមំ អដ្ឋជ្ជ្ជិសមន្នាគតំ ពុទ្ធបុព្វញ្ញតំ ឧបោសថំ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សម្មទេវ អភិរត្តិតុំ សមាទិយាមិ (ប្រែដូចមុន) ។

រួចហើយលោកពោលដាស់តឿនក្រើនរំលឹកថា :

សមំ អដ្ឋជ្ជ្ជិសមន្នាគតំ ឧបោសថំ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ សាធុកំ កត្វា អប្បមាទេន សម្មារត្តិតព្វំ (ប្រែថា) អ្នក / អ្នកទាំងឡាយ / គប្បីធ្វើនូវឧបោសថសីល ប្រកបព្រមដោយ អង្គ ៨ នេះ ដោយប្រពៃ ត្រូវរក្សាឱ្យល្អអស់កាលកំណត់ ត្រឹម ១ ថ្ងៃ ១ យប់នេះ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ គឺថាកុំបីធ្វេសប្រហែសឡើយ ។

អ្នកសមាទាន ត្រូវទទួលថា អាម ភន្តេ (ប្រែដូចមុន) ។ ហើយលោកសម្តែងអានិសង្សសីលឱ្យស្តាប់តទៅទៀត ដូចន័យមុន ។

សមាទានតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ជាការស្រេច ឥតមានសូម្បីញែកឈ្មោះ សិក្ខាបទទាំង ៨ រាយមួយម្តង ៗ ដូចបច្ចេកសមាទាននោះឡើយ, សមាទាន តែប៉ុណ្ណោះហើយ ត្រូវរក្សាដោយតាំងវិវតិចេតនាវៀរឱ្យគ្រប់សិក្ខាបទទាំង ៨ ក្នុងឧបោសថសីល ដែលខ្លួនបានចេះចាំស្នាត់ហើយនោះទៅ ។

វិធីសមាទានសីលជាឯកជ្ឈសមាទាន ចប់តែប៉ុណ្ណោះ

សូម្បីឧបាសក ឧបាសិកា និងអធិដ្ឋាននិច្ចសីល ឬឧបោសថសីល ដោយខ្លួនឯងក្តី ក៏គប្បីបញ្ចេញវិធីភោជនអធិដ្ឋានតាមបែបជាបច្ចេកៈ ឬជា ឯកជ្ឈៈ ដូចបានពោលមកហើយនោះចុះ ។

ត្រង់វិធីដែលលោកសម្តែងអាទិសង្ឃសីលឱ្យអ្នកសមាទានស្តាប់ នោះ បើលោកអ្នកឱ្យសីល លោកល្អាស ចេះចាំច្រើន ហើយអាចនឹង សម្តែងក្នុងពេលនោះបាន ក៏គួរនឹងសម្តែងតាមន័យប្លែកៗ ដោយអាងលើ ព្រះពុទ្ធភាសិតឱ្យអ្នកសមាទានស្តាប់នោះ ក៏ជាការប្រពៃក្រៃពេក, អ្នក សមាទានបានស្តាប់ហើយ ក៏នឹងកើតមានសេចក្តីជ្រះថ្លា ព្រមទាំងចម្រើន សតិបញ្ញាដោយក្រៃលែងឡើងទៀត ហើយនឹងមានផលានិសង្ឃច្រើនដល់ លោកអ្នកឱ្យសីល និងអ្នកសមាទាន ។

ចប់វិធីសមាទានសីលតែប៉ុណ្ណោះ

អង្គនៃនិច្ចសីល

ធានាភិបាត មានអង្គ ៥

- ១. ចាលោក សត្វមានជីវិត ។
- ២. ចាលាសញ្ញិតា សេចក្តីដឹងថាសត្វមានជីវិត ។
- ៣. វេកកចិត្តំ គិតនឹងសម្លាប់ ។
- ៤. ឧបក្កមោ ព្យាយាមនឹងសម្លាប់ ។
- ៥. តេន មរណំ សត្វស្លាប់ដោយព្យាយាមនោះ ។

អធិន្ទានាទ មានអង្គ ៥

- ១. បរបរិក្កហិតំ ទ្រព្យដែលមានម្ចាស់របស់គេហ្នងហែងរក្សា
- ២. បរបរិក្កហិតសញ្ញិតា សេចក្តីដឹងថាទ្រព្យមានម្ចាស់
របស់គេហ្នងហែងរក្សា ។
- ៣. ថេយ្យចិត្តំ គិតនឹងលួច ។
- ៤. ឧបក្កមោ ព្យាយាមនឹងលួច ។
- ៥. តេន ហរណំ លួចបានមកដោយព្យាយាមនោះ ។

កាមេសុមិច្ឆាចារ មានអង្គ ៤

- ១. អកមជីយដ្ឋានំ ស្ត្រីដែលមិនគួរនឹងគប់រក គឺស្ត្រីដែល
មានគេហ្នងហែងរក្សា ។

២. តស្មី សេវនចិត្តំ គំនិតនឹងសេពនូវមេចុនធម្មនឹងស្រ្តី
នោះ ។

៣. ឧបក្កមោ ព្យាយាមនឹងសេពនូវមេចុនធម្មនោះ ។

៤. មក្កេន មក្កប្បដិចាទនំ ញ៉ាំងមក្កនិងមក្កឱ្យដល់គ្នា ។

មុសាវាទ មាណវទ្ធ ៤

១. អតចំ វត្ថុ វត្ថុមិនពិត ។

២. វិសំវាទនចិត្តំ គិតនឹងពោលឱ្យខុស ។

៣. តដ្ឋោ វាយាមោ ព្យាយាមនឹងពោលឱ្យខុស ។

៤. បរស្ស តទត្តវិជានំ ញ៉ាំងអ្នកដទៃឱ្យដឹងច្បាស់
នូវសេចក្តីនោះ ។

សុរាមេរយៈ មាណវទ្ធ ៤

១. មជ្ជដិយវត្ថុ វត្ថុជាទីតាំងនៃសេចក្តីស្រវឹង គឺសុរា និង
មេរ័យ ។

២. ចាតុកកម្សតាចិត្តំ គិតបម្រុងនឹងផឹក ។

៣. តដ្ឋោ វាយាមោ ព្យាយាមនឹងផឹកនូវទឹកស្រវឹងនោះ ។

៤. តស្ស ចានំ បានផឹកនូវទឹកស្រវឹងនោះឱ្យកន្លងបំពង់ក
ចូលទៅ ។

អង្គនៃឧបោសថសីល

អង្គនៃ ចាណាតិចាត និង អទិដ្ឋាណាណ ដូចនិច្ចសីលខាងដើម

អព្វប្បវាយៈ មានអង្គ ៤

- ១. ភេទនវត្ថុ វត្ថុជាទីទម្លាយនូវសីល គឺទ្វារទាំង ៣០ ចំពោះ ត្រង់ទ្វារណាមួយ ។
  - ២. សេវនចិត្តំ គិតនឹងសេព ។
  - ៣. តជ្ជោ វាយាមោ ព្យាយាមនឹងសេពនូវមេថុនធម្មនោះ ។
  - ៤. មក្កេន មក្កប្បជិចាទនំ ញ៉ាំងមក្កនិងមក្កឱ្យដល់គ្នា ។
- អង្គនៃមុសាវាទ និង សុរាមេរ័យ ដូចនិច្ចសីលខាងដើម

វិការលគោជនៈ មានអង្គ ៣

- ១. វិកាលោ កាលខុស គឺព្រះអាទិត្យជ្រួចទៅហើយ ដរាបទល់ នឹងអរុណរះ ។
- ២. យាវកាលិកំ របស់ដែលគួរឧបរិភោគបានក្នុងកាល គឺតាំង ពីអរុណរះឡើងដរាបដល់ថ្ងៃត្រង់ ។
- ៣. អដ្ឋោហារណំ បានលេបចូលទៅក្នុងបំពង់ក ។

នច្ចកីតៈ ព្រមទាំង មាលា

រួមគ្នាជាសិក្ខាបទ ១ មានអង្គ ៦

- ១. នច្ចកីតាទិ ការល្បែងមានរាំនិងច្រៀងជាដើម ។

- ២. កត្តកម្យតាចិត្តំ គិតបម្រុងនឹងធ្វើ ។
- ៣. សុតទស្សនត្ថាយកមនំ ទៅដើម្បីនឹងស្តាប់ ឬមើល
ហើយបានស្តាប់ ឬមើល ។
- ៤. មាលាទិ វត្ថុសម្រាប់ប្រដាប់កាយ មានផ្កាកម្រងជាដើម ។
- ៥. ធារណាច្ឆន្ទតា សេចក្តីប្រាថ្នានឹងប្រដាប់តាក់តែង ។
- ៦. តស្ស ធារណំ បានប្រដាប់តាក់តែងនូវវត្ថុសម្រាប់ប្រដាប់
កាយ មានផ្កាកម្រងជាដើមនោះ ។

ឧទ្ទាសយនៈ មានអង្គ ៣

- ១. ឧទ្ទាសយនមហាសយនំ ទីដេកទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ ដ៏ប្រ-
សើរហួសប្រមាណ ។
- ២. បរិភោគចិត្តំ គិតនឹងដេក ឬអង្គុយ ។
- ៣. បរិភោគករណំ បានដេក ឬអង្គុយ ។

កាលបើឧបាសក ឧបាសិកា ប្រព្រឹត្តឱ្យកន្លងនូវសិក្ខាបទណាៗ លុះ
តែព្រមដោយអង្គក្នុងសិក្ខាបទនោះៗ ទើបបានឈ្មោះថាកន្លង, បើមិនទាន់
ព្រមដោយអង្គនោះ ក៏មិនបានឈ្មោះថាកន្លងនូវសិក្ខាបទនោះៗឡើយ ។

អង្គនៃនិច្ចសីល និង ឧបោសថសីល

ចប់តែប៉ុណ្ណោះ

ឧបោសថកាលសទ្ធម្ម

ឧបោសថកម្មរបស់ឧបាសក ឧបាសិកា បើពេលដោយកាលដែល ជាទីរក្សានូវឧបោសថសីលនោះ មានពីរប្រការគឺ បកតិឧបោសថ ១ បដិជាគរឧបោសថ ១ ។ ឧបោសថកម្មដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រក្រតី គឺឧបោសថកម្ម ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ លោកធ្វើមកហើយអំពីដើម ឈ្មោះថា “បកតិ- ឧបោសថ”, ឧបោសថកម្មនៃបុគ្គលភ្នាក់រព្យករឿយៗ គឺរព្យកដល់ឧបោសថ- សីល ដែលជាកុសល គឺខ្លួនត្រូវសន្សំ ឈ្មោះថា “បដិជាគរឧបោសថ” ។

ឯកាលនៃបកតិឧបោសថនោះ ក្នុង១ខែ មាន ៨ ថ្ងៃ គឺថ្ងៃចំណែក ខាងសុក្កបក្ខ (ខ្មើត) ៤ថ្ងៃ ខាងកាឡបក្ខ (រនោច) ៤ថ្ងៃ គឺត្រង់ថ្ងៃ៥កើត ៨កើត, ១៤កើត ១៥កើត, ៥រោច ៨រោច ១៤រោច ១៥រោច បើខែខ្លះ ត្រង់ថ្ងៃ១៤រោច ថយមក១៣រោចវិញ, ត្រង់ថ្ងៃ១៥រោច ថយមក១៤រោច វិញ, ក្នុង១ខែ មានកាលនៃបកតិឧបោសថ ៨ថ្ងៃ ដូច្នោះ ។

កាលនៃបដិជាគរឧបោសថនោះ ក្នុង១ខែ មាន១១ថ្ងៃ គឺត្រង់ថ្ងៃ ៤កើត ៦កើត ៧កើត ៩កើត ១៣កើត ១រោច ៤រោច ៦រោច ៧រោច ៩រោច ១៣រោច បើខែខ្លះ ត្រង់ថ្ងៃ១៣រោច ថយមក១២រោចវិញ, ថ្ងៃ ទាំង១១ ក្នុងខែមួយៗនេះ ជាថ្ងៃខាងដើម និងខាងចុងនៃបកតិឧបោសថ ឬថា ជាថ្ងៃអមនៃបកតិឧបោសថ គឺជាកាលនៃបដិជាគរឧបោសថ ។

ថ្ងៃឯទៀត ក្រៅអំពីបកតិឧបោសថ និងបដិជាគរឧបោសថនោះមាន១១ថ្ងៃ គឺត្រង់ថ្ងៃ១កើត^(១) ២កើត ៣កើត ១០កើត ១១កើត ១២កើត, ២រោច ៣រោច ១០រោច ១១រោច ១២រោច, បើខែខ្លះ មានតែ១០ថ្ងៃ ព្រោះត្រង់ថ្ងៃ១២រោច ទុកជាថ្ងៃបដិជាគរឧបោសថ, ថ្ងៃទាំង១១ ឬ ១០ នេះ មិនមែនជាកាលនៃឧបោសថណាមួយឡើយ គ្រប់ៗខែទាំងអស់ ។

នឹងអធិប្បាយពីកិច្ចដែលនឹងធ្វើនូវឧបោសថកម្ម គឺបកតិឧបោសថ និងបដិជាគរឧបោសថ ជាសេចក្តីខ្លឹមបន្តិច គ្រាន់ជាទីចំណាំសម្គាល់របស់ ឧបាសក ឧបាសិកាទាំងឡាយក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា, ឯបកតិឧបោសថកម្មនោះ គឺឧបោសថសីល ដែលឧបាសក ឧបាសិកា ត្រូវទទួលសមាទានកាន់រក្សានូវ សិក្ខាបទទាំង ៨ ក្នុងថ្ងៃបកតិឧបោសថកាល កំណត់ត្រឹមតែ១ថ្ងៃ១យប់ តាម លំដាប់កាលនៃបកតិឧបោសថនោះ, ឯបដិជាគរឧបោសថនោះ គឺឧបោសថ- សីលដែលឧបាសក ឧបាសិកា ត្រូវដុសខាត់សម្អាតចិត្ត នឹងរព្វកដល់សិក្ខាបទ ទាំង ៨ ដែលជាអង្គនៃឧបោសថសីល តែឧបាសក ឧបាសិកា មិនត្រូវ សមាទានឡើយ គ្រាន់តែបណ្តោះចិត្តឱ្យឃ្លាតឆ្ងាយអំពីកាមគុណ ៥ ហើយ បម្រុងចាំដំណើរនៃបកតិឧបោសថសីល គឺគ្រាន់តែតាំងចិត្តរៀនគ្រប់សិក្ខាបទ ទាំង ៨ មានបាណាតិបាតជាដើម ដូចជារក្សានូវឧបោសថសីលក្នុងថ្ងៃបកតិ- ឧបោសថកាលនោះដែរ, ប្លែកគ្នាតែមិនសមាទាន និងសមាទានប៉ុណ្ណោះ គឺថា បដិជាគរឧបោសថនោះ មិនមានសមាទានទេ គ្រាន់តែតាំងចិត្តរៀនគ្រប់

---

(១) ក្នុងសូត្រខ្លះ មានសម្តែងថា ថ្ងៃ ១ កើតនេះ ក៏រាប់ថាជាថ្ងៃបដិជាគរ- ឧបោសថ ដែរ ។

សិក្ខាបទដែលត្រូវរៀនអស់ថ្ងៃ១ យប់១ ជាកំណត់, ឯបកតិខបោសថសីលនោះ ត្រូវសមាទានទទួលកាន់យកនូវសិក្ខាបទទាំង ៨ រក្សាអស់ថ្ងៃ១ យប់១ នោះដែរ, វេលាដល់គ្រប់កំណត់កាលបកតិខបោសថសីលថយទៅហើយ ត្រូវតាំងចិត្តទៅជូនដំណើរនៃឧបោសថសីលនោះអស់ថ្ងៃ១ យប់១ទៀត គឺតាំងចិត្តរៀនគ្រប់សិក្ខាបទទាំង ៨ តែមិនបាច់ទទួលសមាទានទេ គឺគ្រាន់តែញ៉ាំងចិត្តឱ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមបកតិខបោសថសីល ដែលខ្លួនទទួលសមាទានអំពីថ្ងៃម្សិល ប៉ុណ្ណោះឯង ។

ឯបកតិខបោសថកាលនោះ កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកង់ធរមាននៅឡើយ ព្រះអង្គសម្តែងទុកថា ក្នុង១ខែមាន ៦ ថ្ងៃ : ខាងខ្ចីត ៣ ថ្ងៃ ខាងរនោច ៣ថ្ងៃ គឺត្រង់ថ្ងៃ៨កើត ៨រោច ហៅថា “អដ្ឋមីឧបោសថ”, ១៤កើត ១៤រោច ហៅថា “បាតុទ្ធសីឧបោសថ”, ១៥កើត ១៥រោច ហៅថា “បណ្ណរសីឧបោសថ”, បើខែខ្លះ ត្រង់ថ្ងៃ១៥រោច ត្រូវថយចុះមកថ្ងៃ ១៤រោចវិញ, លុះដល់ព្រះអង្គចូលបរិនិព្វានទៅបាន ៣ ខែ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៥០០ ព្រះអង្គគ មានព្រះមហាកស្សបត្រូវជាដើម លោកប្រជុំគ្នាធ្វើបឋមសង្គាយនាផ្ទៀងផ្ទាត់ធម៌វិន័យ លោកយល់ឃើញថា នៅរយាលថ្ងៃខាងដើមនោះពេកណាស់, ទើបលោកលើកយកថ្ងៃ៥កើត ៥រោច មកកំណត់ទុកជាថ្ងៃបកតិខបោសថផង រួមគ្នាជាឧបោសថកាល ក្នុង១ខែៗមាន ៨ថ្ងៃៗ ព្រោះត្រង់ថ្ងៃ៥កើត ៥រោច ជាថ្ងៃឧបោសថកាលដែរ ហៅថា “បញ្ចមីឧបោសថ” ។

ចប់ឧបោសថកាល

ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

ភាវេតព្វកិច្ច

ឧបាសក ឧបាសិកា បានទទួលនូវសមាទានឧបោសថសីល ក្នុង ថ្ងៃឧបោសថកាលនោះរួចហើយ ហើយចង់ឱ្យបានផលានិសង្សច្រើនក្នុងថ្ងៃ នោះ ក្នុងយប់នោះ ត្រូវសង្រួមកាយវាចាឱ្យបានសមគួររៀបរយតាមពុទ្ធា- នុញ្ញាតទុកមក ។

ឯការដែលសង្រួមកាយឱ្យបានសមគួរនោះ គឺត្រូវលះបង់នូវ គ្រឿងសៅហ្មងដល់ព្រហ្មចារីសីល ដែលខ្លួនបានសមាទានហើយក្នុងថ្ងៃនោះ យប់នោះ ។ សង្រួមវាចាឱ្យបានសមគួរនោះ គឺត្រូវលះបង់នូវតិរច្ឆានកថា ទាំង ៣២ យ៉ាង មាននិយាយអំពីបាយ ថាអាក្រក់ល្អជាដើម ហើយគួរប្រកប ពោលនូវពាក្យជាទីសប្បាយ ១៣ ប្រការ មានពោលអំពីសីល ៥ សីល ៨ និងអានិសង្សនៃសីល ៥ សីល ៨, អំពីសមាធិកម្មដ្ឋានទាំង ៤០, អំពីវិបស្សនា- បញ្ញាជាដើម ។

បើបានសង្រួមកាយវាចាសមគួរហើយ, ក្នុងថ្ងៃនោះ យប់នោះ ត្រូវស្តាប់ធម៌ទេសនា ឬធ្វើនូវធម្មសាក្ខា គឺសាកសួរអំពីធម៌, បើមិនបាន ស្តាប់ធម៌នោះទេ ត្រូវសង្រួមចិត្ត គឺតាំងចម្រើននូវកម្មដ្ឋានក្នុងសមថកម្មដ្ឋាន ទាំង៤០ប្រការ ត្រង់កម្មដ្ឋានណាមួយក៏បាន ។ ឯកម្មដ្ឋានទាំង៤០នោះ មាន សេចក្តីពិស្តារក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គបាលី ឬសម្រាយ ត្រង់សមាធិនិទ្ទេស ជា និទ្ទេសទី ២, ក្នុងទីនេះមិនបានសម្តែងអំពីកម្មដ្ឋានទាំងនោះដោយសព្វគ្រប់ ទេ គ្រាន់តែប្រាប់របៀប និងធម៌ដែលត្រូវចម្រើននោះខ្លះប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះ ពុទ្ធភាសិតសម្តែងថា “អ្នកដែលនឹងចម្រើននូវកម្មដ្ឋានទាំង ៤០ ប្រការ

ត្រង់កម្មដ្ឋានណាមួយក្តី នោះត្រូវចម្រើននូវមូលកម្មដ្ឋាន គឺពុទ្ធានុស្សតិ-
កម្មដ្ឋានជាមុនសិន ហើយទើបឱ្យចម្រើននូវកម្មដ្ឋានដទៃតតទៅ តាមគួរ
ដល់អធ្យាស្រ័យ” ។

វិធីដែលនឹងចម្រើននោះ ដូច្នោះ :

ឧបាសក ឧបាសិកា មុននឹងចម្រើនកម្មដ្ឋាននោះ ត្រូវពិចារណានូវ
ទោសនៃកាមគុណឱ្យឃើញច្បាស់ថា រូប សំឡេង ក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈ ទាំង
៥ នេះ រមែងឱ្យកើតទោសទុក្ខផ្សេងៗ ឬនឹងពិចារណានូវខន្ធ ៥ ឱ្យឃើញ
ថាជាអនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា គឺឱ្យឃើញថា រូបក្នុងនេះមិនទៀង មិនតាំងនៅ
តែងវិនាសទៅដោយហេតុផ្សេងៗ មានវិនាសដោយចំហាយក្តៅ និងត្រជាក់
ជាដើម រូបនេះរមែងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខព្រួយ, រូបនេះរមែងបែកធ្លាយជា
ធម្មតា រកខ្លឹមសារគ្មានសោះឡើយ ឯវេទនាខន្ធ សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្នុង
វិញ្ញាណក្នុងសោត ក៏ជាអនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា ដូចគ្នានឹងរូបក្នុងនោះដែរ ។

ម្យ៉ាងទៀត គប្បីពិចារណាធម៌ដែលជាទីសង្វេគនោះថា ជនទាំង-
ឡាយដែលកើតមកក្នុងលោកនេះ រកទីពឹងពំនាក់ឱ្យមាំមួននោះពុំមាន សុទ្ធ
តែជាអ្នកកំព្រាម្នាក់ឯង មានមាតាបិតា ស្វាមីភរិយា កូនប្រុស-ស្រី មិត្ត
សម្លាញ់ មានទ្រព្យសម្បត្តិ ក៏ទុកដូចជាគ្មាន ព្រោះថាជនទាំងឡាយ មានមាតា
បិតាជាដើមនោះ មិនអាចនឹងបែងចែកនូវសេចក្តីសុខទុក្ខឱ្យដល់គ្នានឹងគ្នា
បានឡើយ, មិនអាចនឹងជួយការពារ ឬជូនដំណើរគ្នាទៅក្នុងកាលដែល
មរណសង្រ្គាមមកដល់ចំពោះរូបនីមួយៗនោះបានឡើយ ពេលដែលមរណ-
សង្រ្គាមមកដល់ខ្លួន សត្វទាំងអស់ក៏ជាអ្នកឥតមានគ្នាឡើយ, បើប្រទះបាន
សេចក្តីទុក្ខ ដែលកើតអំពីអកុសលកម្មដែលខ្លួនធ្វើហើយក្នុងកាលមុនស្លាប់

នោះ ក៏ត្រូវតែទទួលយកនូវសេចក្តីទុក្ខនោះដោយឆាប់រហ័ស ឬបើប្រទះបាន
 សេចក្តីសុខដែលជាផលនៃកុសលកម្ម ដែលខ្លួនបានកសាងល្អមកហើយ ក្នុង
 ពេលមុនស្លាប់នោះ ក៏ត្រូវទទួលរងនូវសេចក្តីសុខនោះដោយបរិបូណ៌ ចំពោះ
 តែខ្លួនមួយប៉ុណ្ណោះ ទោះខ្លួនមានទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងលោកនេះតិចច្រើន
 ប៉ុន្មានៗក្តី ក៏មិនអាចយកទៅផងបានឡើយ ។

កាលបើឧបាសក ឧបាសិកា បានពិចារណាដូច្នោះហើយ ក៏នឹង
 ឃើញថា មនុស្សសត្វ ប្រុសស្រីទាំងអស់ នឹងរកគ្នាមកជាទីពឹងពំនាក់ឱ្យបាន
 មាំមួននោះ ពុំមានឡើយ, ឃើញតែគុណទាំងឡាយ មានគុណព្រះពុទ្ធ
 ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ និងទាន សីល ភាវនា ជាដើមនេះឯង ទើបជាទីពឹង
 ជីវិតសេស អាចនឹងជួយឧបត្ថម្ភគាំពារទំនុកបម្រុងក្នុងកាលដែលមច្ចុសង្គ្រាម
 មកដល់ផ្តាច់ផ្តិលនូវជីវិតឆ្លើយរបស់សត្វទាំងពួងនោះ ឱ្យបានសុខស្រួល
 រៀងរាបដរាបទៅដល់លោកខាងមុខទៀតបាន ។

ឧបាសក ឧបាសិកា កាលបើបានពិចារណាឃើញសេចក្តីយ៉ាងនេះ
 ហើយ ក៏នឹងមានចិត្តឱនទៅកាន់ពុទ្ធកុណ ធម្មកុណ សង្ឃកុណ, បើឃើញថា
 ចិត្តរបស់ខ្លួនឱនទៅកាន់គុណព្រះរតនត្រ័យហើយ គប្បីពិចារណានូវព្រះនាម
 របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំង១០ព្រះនាម មាន “អរហំ” ជាដើមឱ្យ
 បានកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងនាមទាំងនោះហើយ គប្បីលើកឡើងនូវព្រះនាម
 ទាំងនោះ មកភាវនា គឺថា យកគុណទាំងនោះមកនឹករំពឹងតែក្នុងចិត្តម្យ៉ាង
 មិនបានបញ្ចេញវាចាឱ្យលាន់ឮឡើយ ។

ឯកិច្ចដែលនឹងអង្គុយចម្រើនភាវនានោះ ក្នុងបាលីដែលជាពុទ្ធ-
 ភាសិត បង្គាប់ថាអង្គុយពែនជើង ហើយធ្វើកាយឱ្យត្រង់ល្អមស្រួល ហើយ

បែរមុខឱ្យចំទៅខាងមុខ តម្កល់ស្មារតីឱ្យនឹងនៅក្នុងអារម្មណ៍ដែលខ្លួនបម្រុង
នឹងលើកឡើងមកកាន់វិធីភាវនានោះ ។

វិធីដែលនឹងភាវនាធម៌នោះ មាន ៣ យ៉ាងគឺ :

១. ឱ្យរំពឹងថា ឥតិមិ សោ ភកវា អរហំ សម្មា-
សម្ពុទ្ធា ។ ល ។ ពុទ្ធា ភកវាតិ ហើយត្រឡប់មកតាំងនឹករំពឹង
ខាងដើមទៅទៀត, រំពឹងយ៉ាងនេះ ទោះទរយចប់ ឬ១ពាន់ចប់ក៏បាន តាម
កម្លាំងសទ្ធា ។

២. នឹងនឹករំពឹងថា សោ ភកវា ឥតិមិ អរហំ សោ
ភកវា ឥតិមិ សម្មាសម្ពុទ្ធា សោ ភកវា ឥតិមិ
វិជ្ជាចរណសម្បុទ្ធា ។ ល ។ សោ ភកវា ឥតិមិ ភកវា
ហើយត្រឡប់មកតាំងនឹករំពឹងពីខាងដើមទៅទៀត នឹករំពឹងយ៉ាងនេះបាន ១
រយចប់ ឬ ១ពាន់ចប់ ក៏បាន ។

៣. នឹងនឹករំពឹងតែ១បទៗ ដូចរំពឹងថា អរហំៗ ឬថា សម្មា-
សម្ពុទ្ធាៗ ។ ល ។ ពុទ្ធាៗ ឬថា ភកវាៗ ដូច្នោះក៏បាន នឹករំពឹង
យ៉ាងនេះក្នុង១បទៗ ទោះបាន១រយចប់ក្តី ១ពាន់ចប់ក្តីក៏បាន តាមពេញចិត្ត
របស់ខ្លួន ត្រូវនឹករំពឹងដោយដឹងសេចក្តីផង ដូចមានបែបប្រែក្នុងព្រៃ-
ប្រណាមខាងដើមនោះស្រាប់ហើយ ។

ឯទីសេនាសនៈដែលឧបាសក ឧបាសិកា និងអង្គុយចម្រើននោះ
គប្បីរកទីឱ្យស្ងាត់ ទាំងពេលសោត ក៏ត្រូវរកឱ្យស្ងាត់ចាកសូរស័ព្ទសំឡេង
ទាំងពួង កុំឱ្យលាន់ពួកកកង ដើម្បីនឹងធ្វើឱ្យអារម្មណ៍តាំងនៅនឹងល្អ ។

កាលបើឧបាសក ឧបាសិកា បានតាំងភារនារំពីងដល់ពុទ្ធកុណ
ដូច្នោះហើយ ក៏នឹងអាចឱ្យកើតបានតែត្រឹមបីតិ ៥ យ៉ាង:

១. ខុទ្ទកា បីតិ សេចក្តីត្រេកអរព្រឹរោមព្រឹស្សែក,
២. ខណិកា បីតិ សេចក្តីត្រេកអរប្រាកដដូចជាផ្នែកបន្ទោរ,
៣. ឱក្កន្តិកា បីតិ សេចក្តីត្រេកអរមានអាការប្រាកដ ដូច
ជាវលកទឹកបោកខ្ទប់មកត្រូវ,
៤. ឧព្វេដ្ឋា បីតិ សេចក្តីត្រេកអរខ្លាំង អាចញ៉ាំងកាយឱ្យ
អណ្តែតឡើង,
៥. ជរណា បីតិ សេចក្តីត្រេកអរធ្វើឱ្យត្រជាក់ជ្រួតជ្រាបទូទៅ
ក្នុងកាយ ។

បីតិទាំង ៥ យ៉ាងនេះ ត្រង់បីតិណាមួយ រមែងកើតឡើងដោយ
អំណាចភារនារំពីងដល់ពុទ្ធកុណដែលជាមូលកម្មដ្ឋាន ហើយនិងបានផល-
និសង្សអាចឱ្យសម្រេចតែត្រឹមឧបចារជ្ឈានប៉ុណ្ណោះ មិនអាចនឹងឱ្យ
សម្រេចដល់អប្បនាយាន គឺបឋមជ្ឈាននោះបានឡើយ ព្រោះពុទ្ធកុណនេះ
ជាគុណប្រាលជ្រៅអនេកអនន្តពន់ពេកណាស់ អ្នកដែលចម្រើននោះ មិន
អាចនឹងពិចារណាឱ្យយល់សព្វគ្រប់ទៅបាន ។

ចប់ភាវេតព្វកិច្ចដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

អកុសលកម្មបថ

គន្លង ឬផ្លូវនៃអំពើជាអកុសល ហៅថាអកុសលកម្មបថ មាន ១០ យ៉ាងគឺ កាយកម្ម អំពើដែលសម្រេចដោយកាយ មាន ៣ យ៉ាង, វចីកម្ម អំពើដែលសម្រេចដោយវាចា មាន ៤ យ៉ាង, មនោកម្ម អំពើដែលសម្រេច ដោយចិត្ត មាន ៣ យ៉ាង, រួមត្រូវជា ១០ យ៉ាង ។

កាយកម្ម ៣ យ៉ាង

១. ចាណាតិចាតោ កិរិយាសម្លាប់សត្វដោយកាយរបស់ខ្លួន ឬប្រើឱ្យគេសម្លាប់ដោយវាចា ។

២. អទិដ្ឋានាណំ កិរិយាលួចលាក់ឆក់ដណ្តើមទ្រព្យគេដោយ កាយរបស់ខ្លួន ឬប្រើគេឱ្យលួចលាក់ឆក់ដណ្តើមដោយវាចា ។

៣. កាមេសុ មិច្ឆាចារោ កិរិយាប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំង ឡាយ គឺធ្វើនូវមេចុនសេវនៈនឹងស្ត្រីដែលមានគេហ្វូងហែងរក្សា ។

វចីកម្ម ៤ យ៉ាង

១. មុសាវាទោ កិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ។

២. បិសុណាវាចា កិរិយាពោលនូវពាក្យញុះញង់បំបែក បំបាក់អ្នកដទៃ ។

៣. ជរុសាវាចា កិរិយាពោលនូវពាក្យអាក្រក់ មានពាក្យទ្រគោះ បោះបោក ជេរប្រទេចអ្នកដទៃជាដើម ។

៤. សម្បជ្ឈលាហោ កិរិយាពោលនូវពាក្យរោយរាយ ឥត
ប្រយោជន៍ ។

មនោកម្ម ៣ យ៉ាង

១. អភិជ្ឈា ចិត្តសម្លឹងរំពៃចំពោះទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ ដោយ
គិតបម្រុងនឹងឱ្យបានមកជាទ្រព្យរបស់ខ្លួន ។

២. ព្យាហាដោ ចិត្តចង់គំនុំគំកូនគិតប៉ងនឹងឱ្យអ្នកដទៃដល់នូវ
សេចក្តីវិនាស ។

៣. មិច្ឆាទិដ្ឋិ គំនិតយល់ខុសហើយប្រកាន់ឡើងថាជាត្រូវ ។

អង្គនៃអកុសលកម្មបថ

អង្គនៃបាណាតិបាត, អទិន្នាទាន, កាមេសុ, មិច្ឆាចារ, និងមុសាវាទ
ដូចបានពោលមកក្នុងនិច្ចសីលខាងដើមរួចហើយ

បិសុណាវាចា មានអង្គ ៤

១. ភិដ្ឋិតព្វោ បរោ អ្នកដទៃដែលមានរូប គឺខ្លួនគប្បីញុះ
ញង់បំបែក ។

២. ភេទនបុរេក្លារតា គិតនឹងញុះញង់បំបែកអ្នកដទៃ ។

៣. តជ្ជោ វាយាមោ ព្យាយាមនឹងញុះញង់បំបែកអ្នកដទៃ
នោះ ។

៤. តស្ស តទត្តវិជានំ ញ៉ាំងអ្នកនោះឱ្យដឹងច្បាស់នូវ

ដំណើរដែលខ្លួនញុះញង់បំបែកនោះ ។

ឧបសគ្គ មានអង្គ ៣

១. អក្កោសិតញោ បរោ អ្នកដទៃដែលមានរូប គឺខ្លួនគប្បី ជេរប្រទេច ។

២. កុប្បិតចិត្តំ ចិត្តខឹងរន្ធត់ ។

៣. អក្កោសនា បានជេរប្រទេចគេ ។

សម្មប្បធាបៈ មានអង្គ ២

១. ការតយុទ្ធសីតាហារណាទិជិត្តកថា ពាក្យឥតប្រយោជន៍ មានរឿងចម្បាំងនៃមហាការតៈ និងរឿងរាពណ៍ល្អចនាំនាងសីតា យកទៅជាដើម ។

២. តថាវប្បិកថាភាសនំ បានពោលនូវពាក្យឥតប្រយោជន៍ មានសភាពដូច្នោះ ។

អតិប្បា មានអង្គ ២

១. បរកល្ល្លា ទ្រព្យជារបស់អ្នកដទៃ ។

២. អត្តនោ បរិណាមនំ គិតចង់បង្ហោនទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ នោះឱ្យបានមកជាទ្រព្យរបស់ខ្លួនដោយកលឧបាយផ្សេងៗ ។

ព្យាធាន មានអង្គ ២

១. បរសត្តោ អ្នកដទៃក្រៅពីខ្លួន ។

២. តស្ស តំ តំ វិណាសចិណ្ឌា គិតគុំកូនប្រុងនឹងឱ្យអ្នកនោះ

ដល់នូវសេចក្តីវិនាសដោយហេតុនោះៗ ។

ចិញ្ចាធិដ្ឋិ មានអង្គ ២

១. វត្តុដោ ច កហិតាការវិបរឹតតា ចិត្តប្រែប្រួលដោយ
អាការខុសអំពីព្រះរតនត្រ័យជាដើម ។

២. យថា ច នំ កណ្ណាតិ តថាភាវេន តស្ស្របដ្ឋានំ
គំនិតដែលយល់ខុសនោះ ឃើញខុសយ៉ាងណា ក៏ប្រកាន់សេចក្តីខុសនោះ ថា
ជាត្រូវវិញ ។

អកុសលកម្មបថទាំង ១០ ប្រការ ដូចបានពោលមកហើយនេះ
ទោះត្រង់បទណាក្តី បើលុះតែព្រមដោយអង្គនោះៗ ទើបត្រូវទោសដល់អ្នក
ដែលប្រព្រឹត្តខុស, អ្នកនោះនឹងបាននូវសេចក្តីទុក្ខ សេចក្តីវិនាសក្នុងលោក
នេះ និងបរលោកនាយ, បើទុកជាមិនទាន់ឱ្យផលឱ្យឃើញច្បាស់ក្នុងលោក
នេះ លុះដល់ទៅក្នុងបរលោកនាយ ក៏គង់នឹងឱ្យផលដល់អ្នកនោះពុំខាន
ឡើយ, បើមិនទាន់ព្រមដោយអង្គនោះៗ គឺថាបើនៅខ្វះអង្គណាមួយនោះ
ក៏មិនទាន់បានឈ្មោះថាមានទោសក្នុងអកុសលកម្មបថដល់អ្នកដែលប្រព្រឹត្តខុស
នោះឡើយ ។

អកុសលកម្មបថ ១០ ប្រការ ព្រមទាំងអង្គ
ចប់ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

កុសលកម្មបថ

គន្លង ឬផ្លូវនៃអំពើជាកុសល ហៅថាកុសលកម្មបថ មាន ១០ យ៉ាងគឺ កាយកម្ម អំពើដែលសម្រេចដោយកាយមាន ៣ យ៉ាង, វចីកម្ម អំពើដែលសម្រេចដោយវាចាមាន ៤ យ៉ាង, មនោកម្ម អំពើដែលសម្រេច ដោយចិត្តមាន ៣ យ៉ាង, រួមត្រូវជា ១០ យ៉ាង ។

កាយកម្ម មាន ៣ យ៉ាង

១. ចាណាតិចាតា វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀនចាក កិរិយាធ្វើសត្វមានជីវិតឱ្យធ្លាក់ចុះកន្លងគឺសម្លាប់សត្វ ។

២. អទិដ្ឋាទាទា វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា កាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឱ្យដោយកាយ ឬដោយវាចា ។

៣. កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀន ចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ។

វចីកម្ម មាន ៤ យ៉ាង

១. មុសាវាទា វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀនចាកកិរិយា ពោលនូវពាក្យកុហក ។

២. បិសុណាយ វាទាយ វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀន ចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យញុះញង់បំបែកបំបាក់អ្នកដទៃ ។

៣. ជរុសាយ វាទាយ វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀវ
ចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យអាក្រក់មានពាក្យទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេចអ្នក
ដទៃជាដើម ។

៤. សម្មប្បលាទា វេមណី ចេតនាជាហេតុរៀវចាក
កិរិយាពោលនូវពាក្យរោយរាយឥតប្រយោជន៍ ។

បនោកម្ម មាន ៣ យ៉ាង

១. អនកិដ្ឋា មិនមានចិត្តគិតសម្តឹងរំពៃចំពោះទ្រព្យរបស់
អ្នកដទៃ ដោយគិតបម្រុងនឹងឱ្យបានមកជាទ្រព្យរបស់ខ្លួនឡើយ ។

២. អព្យាទាទោ មិនមានចិត្តចង់គំនុំគុំកូនគិតប៉ងនឹងឱ្យអ្នក
ដទៃដល់នូវសេចក្តីវិនាសឡើយ ។

៣. សម្មាទិដ្ឋិ គំនិតយល់ឃើញត្រូវពិត ដោយប្រកាន់ឡើង
ថាជាត្រូវមែន ។

អ្នកឯណាបានប្រព្រឹត្តត្រូវតាមកុសលកម្មបឋមទាំង ១០ ប្រការ ដូច
បានពោលមកហើយនេះ, អ្នកនោះនឹងបានសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើនក្នុង
លោកទាំងពីរ គឺក្នុងលោកនេះ និងក្នុងបរលោកជាប្រាកដ ។

កុសលកម្មបឋម ១០ ប្រការ
ចប់ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

បត្តិទានគាថា

ពុទ្ធសាសនិកជនដែលបានធ្វើកុសលឯណាមួយរួចហើយ បើមាន
 ប្រាថ្នានឹងឱ្យចម្រើនផលានិសង្សដល់ខ្លួនដ៏ច្រើនឡើងទៀតនោះ គប្បីឧទ្ទិស
 ផ្សាយផលនៃកុសលនោះដល់សត្វទាំងឡាយដោយកុសលចិត្ត ជាបុញ្ញកិរិយា-
 វត្ថុ ១០ យ៉ាង ដែលហៅថាបត្តិទាន គឺកិរិយាឱ្យនូវចំណែកបុណ្យដល់អ្នក
 ដទៃ ដោយបត្តិទានគាថានេះ ដូច្នោះថា:

យំ កិញ្ចិ កុសលកម្មំ	កត្តព្វំ កិរិយំ មម
កាយេន វាចា មនសា	តិទសេ សុភតំ កតំ
យេ សត្តា សញ្ញនោ អត្ថិ	យេ ច សត្តា អសញ្ញនោ
កតំ បុញ្ញដលំ មយ្ហំ	សព្វេ ភាគី ភវនុ តេ
យេ តំ កតំ សុវិទិតំ	ទិន្នំ បុញ្ញដលំ មយា
យេ ច តត្ថ ន ជានត្ថិ	នេវា កត្តា និវេទយុំ
សព្វេ លោកម្មិ យេ សត្តា	ដីវន្តាហារហេតុកា
មនុញ្ញំ ភោជនំ សព្វេ	លភនុ មម ចេតសាតិ ។

ប្រែថា យំ កិញ្ចិ កុសលកម្មំ កត្តព្វំ កិរិយំ មម អំពើ
 ជាកុសលឯណាមួយដែលខ្ញុំគប្បីធ្វើ,

កាយេន វាចាមនសា ដោយទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត,

តិទសេ សុកតំ កតំ អំពើជាកុសលទាំងអស់នោះ ដែលខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយ ជាកុសលអាចនឹងនាំឱ្យទៅកើតក្នុងឋានព្រៃត្រិដ្ឋស្ល្គិបាន,

យេ សត្តា សញ្ញាណោ អត្ថិ សត្វទាំងឡាយឯណា គឺមនុស្ស
ឬទេវតា ឬព្រហ្ម ដែលជាសត្វមានសញ្ញាក្តី,

យេ ច សត្តា អសញ្ញាណោ សត្វទាំងឡាយឯណា ជាអសញ្ញា-
សត្វ គឺសត្វដែលឥតសញ្ញាក្តី,

កតំ បុញ្ញដលំ មយ្ហំ សព្វេ ភាគី ភវន្ត តេ សត្វទាំង-
ឡាយទាំងអស់នោះ ត្រូវឱ្យបាននូវចំណែកផលនៃបុណ្យ ហើយត្រូវសោយ
ផលនៃបុណ្យដែលខ្ញុំបានធ្វើ ហើយបានឧទ្ទិសផ្សាយឱ្យទៅនេះចុះ,

យេ តំ កតំ សុវិទិតំ ទិដ្ឋំ បុញ្ញដលំ មយា បុណ្យ
ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយនោះ បើសត្វទាំងឡាយឯណាបានដឹងច្បាស់ហើយ សត្វ
ទាំងឡាយនោះ ត្រូវឱ្យបានសោយនូវផលនៃបុណ្យ ដែលខ្ញុំបានឧទ្ទិសឱ្យទៅ
នោះចុះ,

យេ ច តត្ថ ន ជានន្តិ ម្យ៉ាងទៀត បណ្តាអស់សត្វទាំង
នោះ បើសត្វទាំងឡាយឯណាមិនបានដឹងនូវបុណ្យដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយនោះ

ទេវា កត្តា និវេទយុំ សូមទេវតាទាំងឡាយអញ្ជើញទៅឱ្យ
ដំណឹងដល់សត្វទាំងឡាយនោះឱ្យបានដឹងផង ថាជនឯណោះគេបានធ្វើ
បុណ្យ ហើយគេឧទ្ទិសផ្សាយផលបុណ្យនោះមកដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
ឡាយ ត្រូវអនុមោទនាព្រែកអរនឹងបុណ្យគេនោះចុះ,

សព្វេ លោកម្ហិ យេ សត្តា ដីវត្តាហារហេតុកា

សត្វទាំងឡាយឯណាក្នុងលោកទាំងអស់ ដែលអាស្រ័យនូវអាហារ ហើយ
រស់នៅ,

មនុស្ស កោដនំ សព្វេ លកន្តុ មម ចេតសាតិ សត្វ
ទាំងឡាយទាំងអស់នោះ ត្រូវឱ្យបាននូវភោជនជាទីគាប់ចិត្តដែលសម្រេច
ដោយបុញ្ញបូជិ តាមចិត្តដែលខ្ញុំឧទ្ទិសផ្សាយទៅឱ្យនេះចុះ ។

បត្តិទានគាថា

យា ទេវតា សន្តិ វិហារវាសិនី
 ចូរេ យរេ ពោធិយរេ តហី តហី
 តា ធម្មទានេន កវន្តុ បូជិតា
 សោត្តិ ករោន្តេន វិហារមណ្ឌលេ
 ថេរា ច មជ្ឈា នវកា ច ភិក្ខុវេ
 សារាមិកា ទានបតី ឧបាសកា
 តាមា ច ទេសា និកមា ច ឥស្សរា
 សប្បាលាក្ខតា សុខិតា កវន្តុ តេ
 ជលាពុជា យេមិ ច អណ្ណាសម្ពា
 សំសេទជាតា អថវេបចាតិកា
 និយ្យានិកំ ធម្មវំ បដិច្ច តេ
 សព្វេមិ ទុក្ខស្ស ករោន្តុ សំខយំ ។

ហាតុ ចិរំ សតំ ធម្មោ ធម្មជរា ច បុគ្គលា
 សង្ឃោ ហោតុ សមក្តោ វ អត្តាយ ច ហិតាយ ច
 អម្ពោ រក្ខតុ សទ្ធម្មោ សព្វេមិ ធម្មចារិណោ
 វុឌ្ឍិ សម្មាបុណោយ្យាម ធម្មារិយប្បវេទិតេ ។

ប្រែថា យា ទេវតា សន្តិ វិហារវាសិនី ចូរេ យរេ

ពោធិយវេ តហី តហី ទេវតាទាំងឡាយឯណា មានប្រក្រតីនៅក្នុង
ទីវត្តជាទីនៅនៃសង្ឃ ធួដ៏ខៀនព្រះសង្ឃ ធួដ៏ខៀនព្រះពោធិព្រឹក្សក្នុង
ទីនោះៗ,

តា ធម្មទានេន ភវន្ត បូជិតា ទេវតាទាំងឡាយនោះ ជា
បុគ្គលគឺយើងទាំងឡាយបូជាហើយដោយធម្មទាន,

សោត្តិ កកោន្តេន វិហារមណ្ឌលេ ចូរធ្វើនូវស្នូស្នីក្នុង
មណ្ឌលនៃវត្តជាទីនៅនៃសង្ឃនេះ,

យេវ ច មជ្ឈា នវកា ច ភិក្ខុវោ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈក្តី
ជាកណ្តាលក្តី ទើបនឹងបួសក្តី,

សារាមិកា ទានបតី ឧចាសកា ឧបាសក និងឧបាសិកា
ទាំងឡាយដែលជាម្ចាស់នៃទាន ព្រមទាំងអារាមិកជន គឺញោមវត្តក្តី,

តាមា ច ទេសា និគមា ច ឥស្សរា ជនទាំងឡាយដែល
ជាអ្នកស្រុកក្តី ជាអ្នកប្រទេសក្តី ជាអ្នកនិគមក្តី ដែលជាឥស្សរៈជាធំក្តី,

សប្បាលាកូតា សុខិតា ភវន្ត តេ សត្វទាំងឡាយនោះៗ
ចូរឱ្យបានដល់នូវសេចក្តីសុខ,

ជលាពុជា យេមិ ច អណ្ណាសម្ភវា សំសេទជាតា
អថវោបចាតិកា មួយវិញទៀត សត្វទាំងឡាយឯណាដែលជាជលាពុជៈ
កំណើតក្តី ដែលជាអណ្ណជៈកំណើតក្តី ដែលជាសំសេទជៈកំណើតក្តី ដែលជា
ឧបបាតិកៈកំណើតក្តី,

សំខំ យំ សត្វទាំងឡាយទាំងអស់នោះ កាលបើបានអាស្រ័យនូវ
ធម៌ដ៏ប្រសើរ ជានិយ្យានិកធម៌ហើយ ចូរធ្វើនូវធម៌ជាគ្រឿងអស់នៅនៃ
ទុក្ខចុះ,

ហាតុ ចិរំ សតំ ធម្មោ សូមឱ្យធម៌របស់សប្បុរសទាំងឡាយ
ស្ថិតនៅអស់កាលយូរអង្វែងទៅ,

ធម្មជរា ច បុគ្គលា បុគ្គលអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ(ចូរ
ស្ថិតនៅអស់កាលយូរអង្វែងទៅ),

សង្ខេប ហោតុ សមក្កោ វ សូមព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា
អត្តាយ ច ហិតាយ ច ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនផង ដើម្បី
សេចក្តីសម្រេចផលប្រយោជន៍ផង,

អម្ពោ រក្ខតុ សទ្ធម្មោ សព្វេបិ ធម្មចារិណោ សូមព្រះ
សទ្ធម្មរក្សានូវយើងទាំងឡាយ សូមរក្សានូវអ្នកដែលប្រព្រឹត្តធម៌ទាំងឡាយ
ទាំងអស់ផង,

វុឌ្ឍិ សម្មាបុណោយ្យាម ធម្មារិយប្បវេទិតេ សូម
ឱ្យយើងទាំងឡាយបានដល់នូវសេចក្តីចម្រើនក្នុងធម៌ ដែលព្រះអរិយៈទាំង-
ឡាយលោកសម្តែងហើយ ។

គាថានេះសម្រាប់សូធូរ

ក្នុងកាលចប់ធម៌ទេសនា ឬសូធូរធម៌ណាចប់ហើយ

សុខាភិយាចនគាថាសទ្ធម្ម

បសន្នា ហោន្តុ សព្វេបិ ចាណិណោ ពុទ្ធសាសនេ
 សម្មា ធាវំ បវេច្ឆន្តោ កាលេ ទេវោ បវស្សតុ
 វុឡ្ហិកាវាយ សត្តានំ សមិទ្ធិំ នេតុ មេទដី
 មាតា បិតា ច អត្រដំ និច្ចំ រក្ខន្តិ បុត្តកំ
 ឯវំ ធម្មេន រាជាណោ បដំ រក្ខន្តុ សព្វទា ។

ប្រែថា បសន្នា ហោន្តុ សព្វេបិ ចាណិណោ ពុទ្ធសាសនេ សត្វទាំងឡាយទាំងពួង ចូរជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា,

សម្មា ធាវំ បវេច្ឆន្តោ កាលេ ទេវោ បវស្សតុ
 វុឡ្ហិកាវាយ សត្តានំ សមិទ្ធិំ នេតុ មេទដី សូមឱ្យភ្ញៀវបង្ហូរនូវ
 ធារទឹកដោយប្រពៃ ចូរបង្ហូរចុះក្នុងកាលដ៏គួរ ចូរបណ្តាលឱ្យផែនដីសំរិទ្ធិ គឺថា
 ឱ្យមានដីជាតិល្អឡើងដើម្បីឱ្យកើតសេចក្តីចម្រើនដល់សត្វទាំងឡាយ,

មាតា បិតា ច អត្រដំ និច្ចំ រក្ខន្តិ បុត្តកំ មាតាក្តី
 បិតាក្តី បីបាច់រក្សាជានិច្ចនូវកូនតូចជាកូនបង្កើត យ៉ាងណាមិញ,

ឯវំ ធម្មេន រាជាណោ បដំ រក្ខន្តុ សព្វទា សូមព្រះ
 បរមក្សត្រទាំងឡាយរក្សានូវប្រជាជនតាមគន្លងធម៌ ដូចជាមាតាបិតាបីបាច់
 រក្សាកូនដូច្នោះ ឱ្យបានសព្វកាលទៅហោង ។

ធម៌នេះសម្រាប់សូត្រក្នុងកាលចប់ធម៌ទេសនា ឬចប់ព្រះបរិត្ត

ខេត្តតាបកាសនគាថា

ពាក្យប្រកាសអញ្ជើញពពួកទេវតា

សក្កេ កាមេ ច រូបេ តិរិសិខរតដេ ចន្តសិក្ខេ
 វិមាណេ ដីបេ រដ្ឋេ ច កាមេ តរុរណគហានេ គេហារត្តម្ហិ
 ខេត្តេ កុម្មា ចាយន្តុ ទេវា ជលថលវិសមេ យក្ខកន្ធាតា
 តិដ្ឋន្តា សន្តិកេ យំ មុនិវរវចនំ សាធហោ មេ សុណានុ ។

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហនន្តា ,

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហនន្តា ,

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហនន្តា ។

ប្រែថា ទេវតាទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងស្ថានសួគ៌ ដែលជា
 កាមភពនិងរូបភពក្តី ភុម្មទេវតាទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងទិព្វវិមាណ គឺលើ
 កំពូលភ្នំ ឬភ្នំដែលដាច់ក្តី ព្រំដីអាកាសក្តី នៅនាកោះនិងដែននិងស្រុកក្តី នៅ
 នាដើមព្រឹក្សានិងព្រៃព្យាតស្សាត ឬទីស្រែចម្ការក្តី យក្ខនិងគន្ធានិងនាគទាំង
 ឡាយ ដែលស្ថិតនៅនាទីទឹកទីគោក ឬទីមិនរាបស្មើ ដែលនៅក្នុងទីជិតនេះក្តី
 សូមអញ្ជើញមកប្រជុំគ្នា (ក្នុងទីនេះ) ពាក្យឯណាដែលជាពាក្យព្រះសក្យមុនី
 ដ៏ប្រសើរ (ដែលយើងនឹងសូត្រឡូវនេះ) លោកអ្នកសប្បុរសទាំងឡាយ ចូរ
 ស្តាប់នូវពាក្យនោះ (ដោយគោរព) ។

ធម្មស្សវនកាលោ អយម្ហនន្តា បពិត្រលោកអ្នកដ៏

ចម្រើនទាំងឡាយ ពេលនេះជាវេលាគួរនឹងស្តាប់នូវព្រះធម៌ ។ (៣៥៥) ។

ធម្មទេសនាយាចនគាថា

ពាក្យសូមអារាធនាលោកអ្នកសម្តែងធម៌

ព្រហ្មា ច លោកាធិបតី សហម្បតី
 កតញ្ចលី អន្ទិវរំ អាយាចថ
 សន្តិធំ សត្តាប្បរជក្ខជាតិកា
 ទេសេតុ ធម្មំ អនុកម្មិមំ បដំ ។
 សទ្ធម្មភេរី វិនយញ្ច កាយំ
 សុត្តញ្ច ពន្ធនំ អភិធម្មចម្មំ
 អាគោជយន្តោ ចតុសច្ចទណ្ឌំ
 បញ្ចោធនេយ្យេ បរិសាយ មជ្ឈេ ។

ឃរំ សហម្បតី ព្រហ្មា ភកវន្តំ អាយាចថ
 តុណ្ហិកាវេន តំ ពុទ្ធា ការុញ្ញោនាធិវាសយ
 តម្ហា វុដ្ឋាយ ចានេន មិកនាយំ តតោ តតោ
 បញ្ចវត្សានយោ នេយ្យេ អមំ ចាយេសិ ធម្មតោ
 តតោ បក្ខតិ សម្ពុទ្ធា អនូនា ធម្មទេសនំ
 មាយវស្សានិ ទេសេសិ សត្តានំ អត្តសិទ្ធកំ ។

តេជ សាធុ អយ្យោ ភន្តេ ទេសេតុ ធម្មទេសនំ
សញ្ជាយិធិ បរិសាយ អនុកម្មម្បិ កាតវេ ។

គ្រានោះសហម្បត្តិ-	ព្រហ្មជាតិសូរលោកា
ធូលគាល់ព្រះសាស្តា	លើកហត្ថាសិរោរាប ។
ហើយពោលពាក្យទូលថា	សូមករុណាស្តេចទ្រង់ជ្រាប
ដ្បិតសត្វអន់ទន់ទាប	ទុព្វលភាពបាបក្រៃក្រាស់ ។
ទន្ទឹងព្រះធម៌ថ្លៃ	ជានិស្ស័យបច្ច័យច្បាស់
ឥឡូវទ្រង់បានត្រាស់	ត្រេកអរណាស់ពុំកន្តើយ ។
សត្វខ្លះក្រាស់ដោយកាម	មិនយល់តាមត្រៃលក្សណ៍ឡើយ
ឥឡូវយល់ខ្លះហើយ	ដោយអំណាចព្រះមានបុណ្យ ។
បើបានស្តាប់ទេសនា	បញ្ញាក្លាខ្លាំងលើសមុន
សូមព្រះដ៏មានបុណ្យ	ទ្រង់និមន្តត្រាស់ទេសនា ។
ប្រោសសត្វបំបាត់សោក	ទាំងរាគរោគរូបតណ្ហា
ងងឹតប្រៃជ្រះថ្លា	កើតបញ្ញាភិយ្យាយល់ ។
ត្រៃលោកគោកត្រៃលក្សណ៍	សង្សារចក្រវិលមិនដល់
អវិជ្ជាកប្បសគល់	ជាបច្ច័យនៃសង្ខារ ។
នាំសត្វឱ្យសោកសៅ	លិចលង់នៅក្នុងសង្សារ
បញ្ចុមារមោហន្តការ	រឹតរុំហ៊ុមជុំជាប់នៅ ។
ហេតុនោះសូមព្រះអង្គ	ប្រោសស្រោចស្រង់ដាក់សំពៅ
ចម្លងសត្វឆ្កោះទៅ	ដាក់ត្រើយត្រាណនិព្វាននាយ ។

ដូចកល់ប្រទីបធំ	សាយត្រសុំភ្លឺព្រោងព្រាយ
បំភ្លឺសត្វទាំងឡាយ	ឱ្យសប្បាយក្បួនភិរម្យ ។
ព្រះសទ្ធម្មជាស្តរជ័យ	ព្រះវិន័យជាវាងធំ
ព្រះសូត្រជាខ្សែរុំ	ព្រះអភិធម្មជាស្បែកដាស ។
អរិយសច្ចជាអន្ទូង	សម្រាប់ទូងឱ្យឮច្បាស់
សត្វលោកងោកងុយណាស់	ឮស្តរដាស់ក្រោកឡើងបាន ។
បរិស័ទ ៤ ជំពូក	ដូចផ្កាល្វែកក្នុងជលដ្ឋាន
ខ្លះដុះចាំសូរ្យធាន	រះនឹងរីកដោយរស្មី ។
ព្រះធម៌ជាសូរ្យសែង	រះឡើងចែងចាំអង្សី
បំភ្លឺលោកទាំងបី	ឱ្យយល់ផ្លូវហ៊ានសុខា ។
សហម្មតីព្រហ្ម	ឱនបង្កំអាវាធនា
សម្តេចព្រះភគវា	ដោយគាថាយ៉ាងនេះឯង ។
ព្រះពុទ្ធទ្រង់អនុកូល	ព្រមទទួលនឹងសម្តែង
ដោយតុណ្ណីភាពថ្លែង	តាមភារៈគុណករុណា ។
ទើបក្រោកចាកទីនោះ	ភក្ត្រាឆ្ពោះព្រៃមិត្តទាយ័
យាងចេញចរលីលា	ពីទីនោះដោយព្រះបាទ ។
ញ៉ាំងសត្វចូលពុទ្ធចក្រ	មានបញ្ជូនគ្រឹម័យជាអាទិ៍
ឱ្យផឹកអម្រឹតជាតិ	រសនិព្វានតាមធម្មតា ។
ចាប់ដើមពីនោះឯង	ទ្រង់សម្តែងធម៌ទេសនា
ធ្វើពុទ្ធក្រឹត្យា	អស់វស្សាសែសិបប្រាំ ។

ពុំថយពុំបន្ទូរ

ប្រយោជន៍យូរអង្វែងឆ្នាំ

សម្រេចបុញ្ញកម្ម

ដល់សព្វសត្វទាំងភពត្រ័យ ។

ហេតុនោះឥឡូវនេះ

យើងខ្ញុំនេះសាទរក្រែក

បពិត្រព្រះគុណថ្កើ

សូមនិមន្តប្រោសទេសនា ។

អនុគ្រោះពួកបរិស័ទ

ដែលជាប់ខាត់ដោយមោហា

ឱ្យកើតមានបញ្ញា

ប្រាកដនាទីនេះហោង ។

វិធីវេរកត្ត និង បច្ច័យស្បែក ។

បើឧបាសក ឧបាសិកា មានបសាទស្សន្ទា គឺជំនឿប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើងក្នុងសន្តាន មានប្រាថ្នានឹងវេរនូវភក្តទាំង ១៤ ប្រការ ភក្តណាមួយក៏បាន តាមប្រាថ្នា ។ ឯភក្តទាំង ១៤ នោះគឺ :

- ១. សជ្ឈិកភក្តំ នូវភក្តដល់សង្ឃ ។
- ២. ឧទ្ទេសភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុ១អង្គ ឬ ២អង្គ ឬ ៣អង្គ ជាដើម តាមពាក្យដែលសង្ឃសម្តែងឱ្យ ។
- ៣. ជិមន្តនភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុដែលខ្លួននិមន្តមក ហើយប្រគេន ។
- ៤. សលាកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលខ្លួនសរសេរឈ្មោះក្នុងស្លាក ហើយចាប់ ។
- ៥. បក្ខិកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងសុក្កបក្ខ គឺចំណែកខាងខ្នើត ឬ កាឡបក្ខ គឺចំណែកខាងរនោច តែក្នុងមួយបក្ខប្រគេនតែមួយថ្ងៃ មិនមានកំណត់ថ្ងៃណា ។
- ៦. ឧហោសថិកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃឧបោសថកាល ។
- ៧. ចាដិបទិកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃ១កើត ឬ ១រោច ។
- ៨. អាគន្តកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលទើបមកដល់ថ្មី ។
- ៩. ភមិកភក្តំ នូវភក្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមានដំណើរនឹងទៅកាន់ទីណាមួយ ។

១០. តិលានភត្តំ នូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមានជំងឺ ។

១១. តិលានុបដ្ឋាកភត្តំ នូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃជាអ្នករក្សាជំងឺភិក្ខុ-
សាមណេរផងគ្នា ។

១២. និច្ចភត្តំ នូវភត្តដែលត្រូវប្រគេនជានិច្ចដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។

១៣. កុដិកភត្តំ នូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃនៅទីលំនៅ មានកុដិជាដើម (ភត្ត
នេះ ហៅបានតាមឈ្មោះទឹកឡើងដែលសង្ឃនៅ) ។

១៤. វារកភត្តំ នូវភត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃដោយចាត់ចែងជាវេន ។

ភត្តទាំង ១៤ ប្រការនេះ បើទាយកប្រាថ្នានឹងវេនភត្តណាមួយ ត្រូវ
ដាក់ឈ្មោះភត្តនោះត្រង់បាលីដែលវង់ក្រចកយ៉ាងនេះ ( ) ទុកនោះចុះ ។

នមោ តស្ស

ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ (បីចប់)

អយំ នោ ភន្តេ បិណ្ឌូចាតោ ធម្មិកោ ធម្មលទ្ធោ
ធម្មេនេវ ឧប្បាទិតោ មាតាបិតុអាទិកេ គុណវន្តេ ឧទ្ទិស្ស
ឥមំ (ឥត្តន្ទាមំ) សបរិក្ខារំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស⁽¹⁾ សង្ឃិស្ស ទេម

---

(1) បើមានរៀបគោជនាហារដោយឡែកផ្សេងជាតង្វាយព្រះពុទ្ធរូបក្នុងទីនោះ ទើប
ត្រូវដាក់បាលីថា 《ពុទ្ធប្បមុខស្ស》 នេះ បើមិនមានតង្វាយព្រះពុទ្ធរូបទេ កុំ
ដាក់បាលីនេះ ។ បើកខាងសេចក្តីប្រែ ក៏ដូចគ្នាដែរ ។

តេ កុណាវន្តាទយោ ឥមំ (ឥត្តន្ទាមំ) អត្តនោ សន្តកំ វិយ
មញ្ញមាណា អនុមោទន្តុ អនុមោទិត្វាណ យចិច្ឆិតសម្មត្តិហិ
សមិជ្ឈន្តុ សព្វទុក្ខា បមុញ្ជន្តុ ឥមិណា និស្សន្ទេន ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ វិចង្កាន់បិណ្ឌបាត
នៃយើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ កើតឡើង
ដោយធម៌ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមឧទ្ទិសចំពោះដល់លោកអ្នកដ៏មានគុណ
ទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើម យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរ (នូវភក្តមាន
ប្រការនេះជាឈ្មោះ) នេះ ព្រមទាំងបរិក្ខារ ប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ មានព្រះ
ពុទ្ធជាប្រធាន សូមលោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើម
នោះ សម្គាល់ (នូវភក្តមានប្រការនេះជាឈ្មោះ) នេះ ថាដូចជារបស់នៃខ្លួន
ហើយសូមអនុមោទនាយកចុះ លុះអនុមោទនារួចហើយ សូមឱ្យរួចរំដោះ
ចាកទុក្ខទាំងពួង ឱ្យបានសម្រេចដោយសម្មត្តិទាំងឡាយ ៣ ប្រការ គឺ
សម្មត្តិមនុស្ស១ សម្មត្តិទេវតា១ សម្មត្តិព្រះនិព្វាន១ ដោយសមគួរតាម
សេចក្តីប្រាថ្នា របស់លោកអ្នកដ៏មានគុណទាំងឡាយនោះចុះ ដោយអំណាច
ផលានិសង្ស ដែលហូរជូនមកមិនដាច់នេះហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

ត្រង់បទថា “ឥត្តន្ទាមំ” នោះ ត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះភក្តតាមប្រាថ្នា
យ៉ាងដូចជា “សង្ឃភក្ត” បញ្ចូលថា “សង្ឃភក្តំ (នូវសង្ឃភក្ត)” ។

វេទចតុប្បថ្មយជាសង្ខារាន

មយំ ភន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ ឥទានេត្វា
សង្ឃិស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ
បដិក្កណ្ណាតុ អម្ពាភំ ធីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយវេរប្រគេន
ដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវបច្ច័យ
ទាំងឡាយ ៤ នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
សុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេទចតុប្បថ្មយដល់គិក្ខុម្ហុយរូប

មយំ ភន្តេ ឥមេ ចត្តារោ បច្ចុយេ ឥទានេត្វា
អាយស្មតោ ទេម សាធុ ភន្តេ អាយស្មា ឥមេ ចត្តារោ
បច្ចុយេ បដិក្កណ្ណាតុ ធីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាន
នាំមកនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេន

ដល់ព្រះករុណាដ៏មានអាយុ, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា
ទទួលយកនូវបច្ច័យទាំងឡាយ ៤ នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែង
ទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរកមិនទានដល់ព្រះសង្ឃ

ឥមំ ទុស្សំ កបិណចីវរំ សជ្ឈីស្ស ទេម ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
សូមវេរនូវសំពត់នេះ ជាសំពត់ដើម្បីកមិនចីវរ ប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

ឬនឹងវេរថា ឥមំ វត្ថុំ កបិណចីវរំ សជ្ឈីស្ស ទេម
ដូច្នោះក៏បាន, សេចក្តីប្រែដូចគ្នា ។

វេរគ្រឿងបរិក្ខារជាបរិវារកមិន

យេនម្ពាភំ កបិណំ កហិតំ កបិណានិសជ្ឈានិ

តស្សេវ ទេម ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ វិកបិននៃយើងខ្ញុំ
ទាំងឡាយ គឺលោកម្ចាស់អង្គណាបានទទួលកាន់យកហើយ យើងខ្ញុំទាំង-

ឡាយ សូមវេរនូវគ្រឿងបរិក្ខារជាបរិវារនៃកបិនទាំងឡាយ ប្រគេនដល់
លោកម្ចាស់អង្គនោះ ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

សំពត់ ៧ ប្រការ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតទុកឱ្យជា
សំពត់សមណបរិក្ខារនោះ គឺសំពត់ត្រៃថីរវ១ សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង១
សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ១ សំពត់សម្រាប់ក្រាលជាកម្រាល១ សំពត់
សម្រាប់គ្របបូស ឬគ្របដំបៅ១ សំពត់សម្រាប់ជូតមុខគឺកន្សែង១ សំពត់
តូច ឬធំជាងប្រមាណ ហៅថាសំពត់បរិក្ខារចោឡៈ១ បញ្ចូលសំពត់សម្រាប់
ត្រងទឹក១ សំពត់ចំណាំវស្សា១ និងសំពត់អច្ឆេកថីរវ១ ថែមទៀតជា១០។

សំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើទាយកមានប្រាថ្នានឹងវេរសំពត់
ណាមួយដល់សង្ឃ តែសំពត់នោះមានតែ១ត្រៃ ឬ ១ផ្នត់ ត្រូវឱ្យដាក់ឈ្មោះ
សំពត់នោះជាបាលីឯកវចនៈបញ្ចូលវេរ ដូចមានសំណៅទុកជាបែបខាងមុខ
នេះ ។ ទាំង ១០ ប្រការនេះគឺ :

១. ឥមំ តិថីរំ នូវត្រៃថីរវនេះ
២. ឥមំ វស្សិកសាជកំ នូវសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងនេះ
៣. ឥមំ ជិសីទំ នូវសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយនេះ
៤. ឥមំ បច្ចុត្តរណំ នូវសំពត់សម្រាប់ក្រាលនេះ
៥. ឥមំ កណ្តុប្បុជិទ្ធានី នូវសំពត់សម្រាប់គ្របបូស ឬគ្របដំបៅនេះ
៦. ឥមំ មុខុបុញ្ញនចោឡំ នូវសំពត់សម្រាប់ជូតមុខ គឺកន្សែងនេះ
៧. ឥមំ បរិក្ខារចោឡំ នូវសំពត់តូច ឬធំជាងប្រមាណជាបរិក្ខារនេះ
៨. ឥមំ បរិសារំ នូវសំពត់សម្រាប់ត្រងទឹកនេះ

៩. ឥមំ វស្សាវាសិកំ នូវសំពត់ចំណាំវស្សានេះ

១០. ឥមំ អច្ចេកចីវរំ នូវសំពត់អច្ចេកចីវរនេះ

សំពត់ទាំង១០ប្រការនេះ បើត្រូវការនឹងវេរប្រគេនសំពត់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះសំពត់ដែលមានសំណៅជាបែបទុកនោះ មកដាក់ជាបាលីដែល សម្រាប់សូត្រវេរត្រង់កន្លែងដែលមានវង់ក្រចកទុកស្រាប់ហើយនោះចុះ ។

វេរត្រៃចីវរ

មយំ ភន្តេ ឥមំ (តិចីវរំ) ឥទាទេត្វា សង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមំ (តិចីវរំ) បដិក្កណ្ណាតុ អម្ពាភំ ទីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ... តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បាននាំ (នូវត្រៃចីវរ)នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះ សង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយក (នូវត្រៃចីវរ) នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

សំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើប្រាថ្នានឹងវេរសំពត់ណាមួយដល់ ព្រះសង្ឃ តែសំពត់នោះមានច្រើនត្រៃ ឬច្រើនផ្គត់ ត្រូវឱ្យយកឈ្មោះសំពត់

នោះជាបាលីពហុវចនៈមកដាក់បញ្ចូលវេរ ដូចមានសំណៅជាបែបទុកនៅ
ខាងក្រោមនេះស្រាប់ :

- ១. ឥមាទិ តិចីរវាទិ នូរសំពត់ត្រៃចីរទាំងឡាយនេះ,
- ២. ឥមា វស្សិកសាទិកាយោ នូរសំពត់សម្រាប់អង្គទឹកភ្លៀង
ទាំងឡាយនេះ,
- ៣. ឥមាទិ និសីទនាទិ នូរសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយទាំងឡាយនេះ,
- ៤. ឥមាទិ បច្ចុត្តរណាទិ នូរសំពត់កម្រាលទាំងនេះ,
- ៥. ឥមាទិ កណ្តុប្បជិច្ឆាទិ នូរសំពត់សម្រាប់គ្របបូស ឬគ្រប
ដំបៅទាំងឡាយនេះ,
- ៦. ឥមាទិ មុខបុញ្ញនហោឡាទិ នូរសំពត់សម្រាប់ជូតមុខទាំង-
ឡាយនេះ,
- ៧. ឥមាទិ បរិក្ខារហោឡាទិ នូរសំពត់បរិក្ខារចេញ្ចុះទាំងឡាយនេះ,
- ៨. ឥមាទិ បរិសារនាទិ នូរសំពត់សម្រាប់ត្រងទឹកទាំងឡាយនេះ,
- ៩. ឥមា វស្សាវាសិកាយោ នូរសំពត់ចំណាំវស្សាទាំងឡាយនេះ,
- ១០. ឥមាទិ⁽¹⁾ អច្ចេកចីរវាទិ នូរសំពត់អច្ចេកចីរទាំងឡាយនេះ,

---

(1) ឥមំ ឬ ឥមា, ឥមាទិ ប្រែថា « នេះ » ជាពាក្យចង្អុលរបស់ដែលនៅក្នុង
ហត្ថបាលនៃទាយកអ្នកវេរ, បើរបស់នៅក្រៅហត្ថបាលនៃទាយកអ្នកវេរ ត្រូវថា
ឯតំ, ឯតា, ឯតាទិ ប្រែថា « នោះ » ។

ឯសំពត់ទាំង ១០ ប្រការនេះ បើត្រូវការវេរសំពត់ណាមួយ ឱ្យ
យកឈ្មោះសំពត់នោះមកដាក់ជាបាលី សម្រាប់សូត្រវេរខាងមុខនោះចុះ
ត្រង់កន្លែងដែលមានរង្វង់ក្រចកនេះស្រាប់ ។

វេរសំពត់សម្រាប់ទូតទឹកភ្លៀង

មយំ ភន្តេ ឥមា (វិស្សិកសាជិកាយោ) ឥជា-
នេត្វា សង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមា (វិស្សិក-
សាជិកាយោ) បដិត្តណ្ណាតុ អម្ពាភំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ
សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ...។ តតិយម្បិ...។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំ (នូវសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងទាំងឡាយ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទី
នេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
ទទួលយក (នូវសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងទាំងឡាយ) នេះ ដើម្បីសេចក្តី
ចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់
កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

...អស់វារៈពីរដងផង ។ ...អស់វារៈបីដងផង ។

វេរសង្ឃធាន

មយំ ភន្តេ ឥមា និ ខាទនីយកោជនីយានីនិ សង្កេត្វា

សង្ឃស្ស ទេម, សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមាណិ ខាទនីយ-
កោជនីយាទីនិ បដិក្កណ្ណាតុ អម្ពាភំ ទីយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ
សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ... ។ តតិយម្បិ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានតាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយកោជនីយាហារ គឺបង្អែម និង
ចម្អាបជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ, បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្អែម និងចម្អាប
ជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

ចេរកណទាន

មយំ ភន្តេ ឥមាណិ ខាទនីយកោជនីយាទីនិ
សង្កេត្វា សីលវន្តានំ ទេម, សាធុ ភន្តេ សីលវន្តា ឥមាណិ
ខាទនីយកោជនីយាទីនិ បដិក្កណ្ណានុ អម្ពាភំ ទីយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ... ។ តតិយម្បិ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំង-

ឡាយ បានតាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយភោជនីយាហារ គឺបង្អែម និងចម្អាបជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់លោកម្ចាស់អ្នកមានសីលទាំងឡាយ, បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់អ្នកមានសីលទាំងឡាយ ទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្អែមនិងចម្អាប ជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរោជិបុគ្គលិកទាន

មយំ ភន្តេ ឥមាជិ ខាទនីយភោជនីយាជិនិ សន្នេត្តា សីលវតោ ទេម, សាធុ ភន្តេ សីលវា ឥមាជិ ខាទនីយភោជនីយាជិនិ បជិត្តណ្ណាតុ អម្ពាភំ ជីយវត្ថំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្យិ... ។ តតិយម្យិ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានតាក់តែងនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានខាទនីយភោជនីយាហារ គឺបង្អែមនិងចម្អាប ជាដើមនេះ ហើយវេរប្រគេនដល់ព្រះករុណា, បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមលោកអ្នកមានសីលទទួលយកនូវវត្ថុទាំងឡាយ មានបង្អែមនិងចម្អាប ជាដើមនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរអន្តរជល់សឡ

មយំ ភន្តេ ឥមាណិ តណ្ហាលាណិ ឥណានេត្វា សឡ្យស្ស
ទេម, សាធុ ភន្តេ សឡ្យោ ឥមាណិ តណ្ហាលាណិ បដិក្កណ្ណាតុ
អម្ពាភំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ... ។ តតិយម្បិ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវអង្ករទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ ហើយសូមវេរប្រគេន
ដល់ព្រះសង្ឃ, បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវ
អង្ករទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
សុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរផ្លែឈើផ្សេងៗ

មយំ ភន្តេ ឥមាណិ ធានាដលាណិ ឥណានេត្វា
សឡ្យស្ស ទេម, សាធុ ភន្តេ សឡ្យោ ឥមាណិ ធានាដលាណិ
បដិក្កណ្ណាតុ អម្ពាភំ ធិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ... ។ តតិយម្បិ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវផ្លែឈើផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរ

ប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួល
យកនូវផ្លែឈើផ្សេងៗទាំងឡាយនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែង
ទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរគ្រឿងសេនាសនៈ តទៅ

វេរពេទ្ធនោសថ គីរិបាវ

មយំ ភន្តេ ឥមំ (ឧបោសថាការំ) កាវេត្វា ឧបោ-
សថបវារណាទិសជ្ឈកម្មករណត្ថាយ ចាតុទ្ធិសស្ស ភិក្ខុ-
សជ្ឈស្ស ទេម, សាធុ ភន្តេ ភិក្ខុសជ្ឈេ ឥមំ (ឧបោសថាការំ)
បដិក្កណ្ណតុ អម្ហាកំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។
ទុតិយម្បិ ... តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បានចាត់ចែងធ្វើ(នូវរោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថ)នេះ ហើយសូមវេរប្រគេន
ដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិរិយាធ្វើនូវ
សង្ឃកម្ម មានឧបោសថកម្ម និងបវារណាកម្មជាដើម បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃ
ដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលយក (នូវរោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថ)នេះ

ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំ
ទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរសាលា

ឥមំ សាលំ នូវសាលានេះ ។

វេរកប្បិយកុដិ

ឥមំ កប្បិយកុដិ នូវកប្បិយកុដិនេះ ។

វេរកុដិតូច ឬតូប

ឥមំ កុដិ នូវកុដិតូច ឬនូវតូបនេះ ។

វេរកុដិធំ

ឥមំ វិហារំ នូវកុដិធំនេះ ។

វេរបង្គន់

ឥមំ វត្តកុដិ នូវបង្គន់នេះ ។

បើប្រាថ្នានឹងវេរសាលាក្តី កប្បិយកុដិក្តី កុដិតូច ឬតូបក្តី កុដិធំក្តី
បង្គន់ក្តី ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ នឹងវេររបស់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះរបស់នោះ
ទាំងបាលី ទាំងសម្រាយ មកដាក់ត្រង់កន្លែងដែលវង់ក្រចកនោះ ហើយ
សូត្រវេរចុះ ។

ចេកុកណ្ណ

មយំ កន្តេ ឥមំ កុកុណ្ណំ ឥណនេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស
ទេម សាធុ កន្តេ ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមំ កុកុណ្ណំ បដិក្កណ្ណាតុ
អម្ពាភំ ធិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
បាននាំនូវគុកុកណ្ណនេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុ-
សង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលយកនូវ
គុកុកណ្ណនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វិធីវេរគ្រឿងភោសជ្ជៈ

ចេទិកម្ម

មយំ កន្តេ ឥមំ (មដំ) ឥណនេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស
ទេម សាធុ កន្តេ ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមំ (មដំ) បដិក្កណ្ណាតុ អម្ពាភំ
ធិយរត្តំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ... ។ តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើនអើយ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 បាននាំ (នូវទឹកឃ្មុំ) នេះ មកតម្កល់ទុកក្នុងទីនេះ សូមវេរប្រគេនដល់ព្រះ
 ភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលយក
 (នូវទឹកឃ្មុំ) នេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

... អស់វារៈពីរដងផង ។ ... អស់វារៈបីដងផង ។

វេរប្រេង

ឥមំ តេលំ នូវប្រេងនេះ ។

វេរធិកអំពៅ

ឥមំ ជាណាតំ នូវទឹកអំពៅនេះ ។

វេរធិកត្នោត

ឥមំ តាលោទកំ នូវទឹកត្នោតនេះ ។

វេរថ្នាំ រំខាប់រោគ

ឥមំ គិលានភេសជ្ជៈ នូវថ្នាំសម្រាប់រក្សានូវមនុស្សឈឺនេះ ។

បើប្រាថ្នានឹងវេរប្រេងក្តី ទឹកអំពៅក្តី ទឹកត្នោតក្តី ថ្នាំរក្សានូវ
 ជំងឺក្តី ទាំង ៤ នេះ របស់ណាមួយ ឱ្យយកឈ្មោះរបស់នោះ ទាំងបាលី
 ទាំងសម្រាយមកដាក់ត្រង់កន្លែងដែលរង់ក្រចកនោះ ហើយសូត្រវេរចុះ ។

វិធីវេរភក្ត និងបច្ច័យផ្សេងៗ

ចប់ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិការប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញា

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅធម៌ដែលជាស្នាដៃចាស់ៗរបស់អ្នកនិពន្ធជំនាន់មុនគឺអាស្រ័យ ដោយការមើលឃើញ នូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានព្រឹបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ
លេខទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៤២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៤២៩

អ៊ីមែល៖ maha.panna@gmail.com

គេហទំព័រ៖ <http://www.mahapanna.org>

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

* The Vows of Samantabhadra *

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

* The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra *

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《東埔寨巴利文：GIHI-PATIPATTI 居士課誦本》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

សម្រាប់ចែកជូនឥតគិតថ្លៃ

Printed in Taiwan

5,000 copies; March 2015

CA025 - 13031